

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čepovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Prešernov dom predan v last slovenskega naroda

Prešernov rojstni dom v Vrbi na Gorenjskem je bil po zaslugi in trudu posebnega odbora odkupljen ter hiša preurejena tako, kakor je bila tedaj, ko se je v njej rodil naš največji pesnik dr. France Prešeren. Po zamisli pisatelja Fr. Finžgarja je prispevala za odkup Prešernovega doma največ, in sicer tri četrtine celotnega zneska, šolska mladina, ki je zbrala 151.995 din. Od te vsote odpade na ljudske šole 92.685 din, na meščanske 15.614 din, na srednje 32.727 din, na učiteljske 2545 din, na strokovne 5476 din ter na ljubljansko vseučilišče 2948 din. Med ljudskimi šolami se je odzval okraj Šmarje, ki je eden najbolj revnih ter brez industrije in daleč

proč od pravih prometnih zvez z vsemi svojimi šolami.

Ostali darovalci so skupno prispevali 63.390 din.

Po zaslugi šolske mladine odkupljeni Prešernov dom je bil zadnjo nedeljo slovesno predan v last slovenskega naroda, katerega last je pesnik že stoletje.

Cerkveni govor je imel pisatelj Fr. Finžgar, slovesne besede ob odkritju je govoril pesnik Oton Župančič. Ban dr. Natlačen je sprejel iz rok ljubljanskega rektorja vseučilišča dr. Kušerja ključ prenovljenega Prešernovega doma v znak, da je Ribičevina, na kateri je bil rojen in je prebival otroška leta Prešeren, postala last vseh Slovencev.

Važni izjavi prometnega ministra

Zadnjo nedeljo, 21. maja, je bila v Črnomlju slovesna otvoritev gradbenih del nove železniške proge Črnomelj—Vrbovsko, katera bo dograjena leta 1941 in bo tvorila novo zvezo Slovenije z morjem. Na črnomeljsko slovesnost se je pripeljal s spremstvom g. prometni minister dr. M. Spaho, ki je zasadil prvo lopato za gradnjo nove železniške zveze. Črnomeljska občina je g. ministra ob navzočnosti številnih odličnikov in tisočev Belokranjcev navdušeno sprejela in mu je po končanih otvoritvenih slovesnostih priredila kosilo. Ob tej priliki se je g. minister zahvalil za povabilo, da je zasadil prvo lopato v zemljo, po kateri bo stekla nova železnica. Po tej zahvali je g. dr. M. Spaho podčrtal v svojem kratkem nagovoru dve dejstvi, ka-

teri danes najbolj zanimata javnost, in rekel: »Ta proga bo leta 1941 izgotovljena, v kolikor je to odvisno od nas. Le ena stvar, to je vojna, bi mogla zavreti ta program. Toda prepričan sem, da bodo vodilni in odgovorni državniki poskrbeli za to, da vojne sploh ne bo. Tako sem tudi jaz prepričan, da vojne ne bo, in nič ne more prepričati našega trdnega sklepa, da bo ta proga leta 1941 končana. — Z enako odločnostjo, kakor smo se lotili te stvari, smo se lotili tudi reševanja hrvatskega vprašanja. Rešili ga bomo, ker smo se lotili te naloge z odkritim srcem in dobro voljo. Morda so pogajanja nekoliko zastala, toda odkritosrčnost na obeh straneh je zagotovilo, da bo naša domovina postala še močnejša in še trdnjša.«

Dva tabora

V današnji številki prinašamo spored dveh velikih taborov, in sicer kmečkega v Št. Jurju ob juž. žel. in prosvetnega v Slov. Bistrici. Kmečki tabor v Št. Jurju se bo vršil dne 28. in 29. maja v proslavo 90 letnice osvoboditve slovenskih kmetov in bo eden največjih na Štajerskem. — Za prosvetni tabor v Slov. Bistrici, 4. ju-

nija, je prevzel pokroviteljstvo g. ban dr. Marko Natlačen. Ob tej priliki bo slovesno blagoslovljen Slomšekov prosvetni dom v Slovenski Bistrici, ki je eden največjih v Sloveniji in mu krasi pročelje velik kip, kateri predstavlja svetniškega Slomškega kot vzgojitelja naše mladine.

Znatno znižana vožnja za mariborski mladinski tabor

Za mladanski tabor v Mariboru, ki bo od 29. junija do 2. julija, je generalno ravnateljstvo državnih železnic v Beogradu s svojim odlokom št. 46.878 od 9. maja 1939 odobrilo vsem članom fantovskih odsekov in članicam dekliških krožkov, ki se bodo udeležili mariborskega mladinskega tabora, četrtinsko voznino, vsem ostalim udeležencem pa polovično voznino. —

Ugodnost četrtinske, oziroma polovične voznine velja za prihod v Maribor od dne 27. junija do 2. julija, za povratak pa od 2. do 4. julija. — Z ugodnostjo četrtinske voznine bo pač vsakemu članu omogočena udeležba na mariborskem taboru, ker bo pač vsak pri količnejši dobri volji zmožni izdati za četrtinsko vožnjo.

Slovenci v Rimu

V torek, 16. maja, je preteklo 77 let, kar je veliki učitelj in voditelj Slovencev škof Anton Martin Slomšek odpotoval iz Maribora, da obiše grobove sv. apostolov v večnem Rimu ter se pokloni rimskemu papežu — Kristusovemu namestniku. Že petkrat je bil prej opravil isto romanje. Zdaj pa je slutil, da je to zanj zadnje rimsko romanje. Bal se je celo, da se ne vrne več živ iz večnega Rima. Smrt je zanj že brusila koso, ki ga je štiri mesece kasneje v resnici pokosila (24. septembra 1862). Ko je bil sprejet od papeža Pija IX., je mogel z notranjim zadovoljstvom in z veliko hvaležnostjo do Boga, ki je njegovo delo bogato blagoslovil, poročati o uspehih svojega dušno-pastirskega, vzgojnega in prosvetnega dela med Slovenci. Pohvalil je slovensko ljudstvo, da vneto skrbi za lepoto hiše božje, goji lepo petje, po otroško časti Mater božjo, prejema pogostoma sv. zakramente, pristopa k verskim društvom in bratovščinam, podpira misijone in moli za sv. očeta. Naposled je prosil sv. očeta, naj blagoslovi njegovo škofijo, da bi se v njej vedno ohranila čista in neskalsena sv. vera, da blagoslovi razne narode, posebno Slovence, da ne bo narod tlačil naroda in brat delal bratu krivice.

Pretekli ponedeljek, 22. maja, ob četrtna šest zvečer so krenili slovenski romarji (okoli 500) iz Ljubljane ter dospeli v Rim 23. maja ob četrtna devet zvečer. Kakšna razlika med sedanjim potovanjem in onim pred 77 leti. Slomšek je potoval v Rim od 16. do 31. maja. Radi političnih zmed so bile razmere v Zgornji Italiji takrat zelo nevarne. Zato je moral Slomšek ubrati daljšo pot preko Dunaja. Od Dunaja je potoval čez Monakovo na švicarsko, potem na Francosko do mesta Marseja, kjer se je vkrcal na ladjo. Ker na velikem parniku ni bilo več prostora, se je moral peljati na manjši jadrnici, ki jo je gnal veter. Danes politične razmere v Evropi niso urejene kakor niso bile ob Slomšekovem romanju v Rim. Nekaj takega kakor nevarnost vojne visi v zraku in nje se bojijo zlasti velike države. Z Italijo pa vežejo našo državo vezi prijateljstva, ki delajo vsako potovanje naših državljanov po Italiji ugodno, varno in prijetno.

Obisk Slovencev v Rimu, ki je že od nekdaj imel veliko privlačno moč, velja modernemu mestu, ki se je zadnja leta čudovito dvignilo, v prvi vrsti pa krščanskemu Rimu, čigar tla so prepojena s krvjo mučencev, po čigar cestah so stopali v vseh stoletjih veliki svetniki in kateremu so papeži za vedno vtisnili svoj pečat. S tem Rimom, ki je središče krščanskega sveta, so Slovenci že 1200 let v tesni

zvezi. Kakor je mogel škof Slomšek pred 77 leti zagotoviti sv. očeta globoke zvestobe slovenskega ljudstva katoliški cerkvi in neomajne vdanosti vrhovnemu poglavarju Kristusove cerkve, tako bodo mogli isto storiti odposlanci slovenskega ljudstva sedanjemu rimskemu papežu. Pokazati bodo mogli na lepe sadove tistega obnovečnega, vzgojnega in prosvetnega dela, ki ga je začel v Kristusovem duhu med Slovenci nesmrtni škof Slomšek, ki so ga požrtvovalno nadaljevali ter ga nadaljujejo nasledniki njegovega duha in njegove ljubezni in ki je zbral v Kristu-

sovem taboru ogromno večino slovenskega naroda, predvsem pa najboljši del njegove mladine. Pri tem se bodo tudi spomnili, tako smo prepričani, velikega rimskega romarja pred 77 leti, škofa Slomškega, ki je svojemu zadnjemu potu v Rim postavil kot končni cilj — večnost ter je kmalu na to ta cilj tudi dosegel. Slomšek zdaj v večnosti kraljuje z Njim, ki mu je vse svoje življenje zvesto služil. Slovensko ljudstvo pa prešinja iskrena želja, da bi vrhovna cerkvena oblast priznala temu božjemu služabniku čast oltarja.

*

Angleška kraljevska dvojica v Ameriki

Angleška kraljevska dvojica se je srečno izkrcala v pristanišču nekdanje kanadske prestolnice mesta Quebec 16. maja. Na obrežju se je zbralo do sto tisoč ljudi, ki so prišli pozdravit angleški kraljevski par. Na parnik, kateri je pripeljal angleško kraljevsko dvojico, so prišli najprej kanadski ministrski predsednik in kanadski višji častniki. Po prvem pozdravu so se vsi odpeljali na obalo. Ob ogromnih manifestacijah ljudskih množic je stopil kralj na kanadska tla. Na suhem je najprej izkazalo čast vojaštvo.

Ob zvokih fanfar, grmenju topov iz stare kvebeške trdnjave ter salv s kanadskih vojnihih ladij, svonjenju zvonov in tulenju tovarniških siren si je kralj v spremstvu ministrskega predsednika ogledal častne oddelke vojske. Godba je še igrala angleško himno, ko je vladar s kraljico stopil na častno tribuno, kjer so mu svečano predstavili člane kanadske vlade in druge ugledne osebnosti. Nato se je odpeljal v avtomobilu skozi špalir množic v mesto.

Pred parlamentom so sprejeli vladarja zastopniki kvebeške pokrajine, na velikem dvorišču parlamenta pa so bile razvrščene čete posameznih vrst orožja kanadske vojske. Predsednik vlade in gu-

verner kvebeške pokrajine sta vladarja in vladarico odpeljala v slavnostno škrlatno dvorano, kjer je bil zbran kvebeški deželni zbor. Ko sta kralj in kraljica zasedla svoji mesti, ju je svečano pozdravil predsednik kvebeške pokrajinske vlade. V nagovoru je obeležil pomen obiska angleškega kraljevskega para. Quebec, nekdanja kanadska prestolnica, je sprejel že mnogo visokih gostov, svojega vladarja pa v vsej svoji zgodovini do danes še ni sprejel. Quebec si šteje v najvišjo čast, da kot prvi pozdravi najvišjega gosta. Angleški prestol je za Kanado jamstvo ustavnih svoboščin in demokratskih življenjskih načel.

Po tem svečanem sprejemu se je vladar z vsem spremstvom odpeljal v kvebeško trdnjavo, kjer je kanadska vlada priredila kralju in kraljici svečan obed.

Dne 18. maja dopoldne je kraljevska dvojica s spremstvom odpotovala dalje v Montreal in od tam v Ottawa, sedanjo kanadsko prestolnico.

Obisk se bo vršil po angleškem dominijonu Kanadi, ki je žitnica Anglije, natančno po programu do prestopa v Združene ameriške države pri Niagarskih slapovih.

Iz raznih držav

105. zasedanje sveta Društva narodov. Dne 22. maja je pričelo v Ženevi 105. zasedanje sveta Društva narodov pod predsedstvom ruskega poslanika v Londonu Majskega. Zasedanju bodo prisostvovali angleški zunanji minister Halifax, francoski zunanji minister Bonnet, švedski zunanji minister Sandler in letonski zunanji minister Munters.

Nemške zahteve po kolonijah. Nemci so začeli pod vodstvom nemške kolonialne zveze, katero vodi general Epp, močno in javno propagando za vrnitev po prevratu Nemčiji odvzetih kolonij. Svoje izhodišče ima ta propaganda na Dunaju in jo podpira Italija. Ves avstrijski tisk in vse radio-postaje so popolnoma v službi te propagande ter zahtevajo, naj se avstrijsko prebivalstvo zanima za kolonije ter manifestira, da bo Nemčija že našla način, kako bo prišla do svojih prejšnjih kolonij. Po dunajskih ulicah so v minulem tednu korakali oddelki nemške vojske v kolonialnih uniformah. V knjigarnah in trafikah prodajajo zemljevide, na katerih so označene bivše nemške kolonije, kakor da bi še sedaj pripadale Nemčiji.

Povsod je žel uspeh — le v Turčiji mu je spodletelo. Nemčija ima zelo zmognega diplomatskega zastopnika von Papena.

Kancler Hitler mu je poverjal najbolj kočljive naloge, katere je von Papen reševal doslej z uspehi. V kateri koli državi se je pojavil ta Hitlerjev odposlanec, je šlo za najvažnejše zadeve, katere so se v zadnjih trenutkih uravnale po nemških željah. Pred nedavnim se je odpeljal von Papen v turško prestolnico Ankaro, kjer bi naj bil preprečil vojaško zvezo med Anglijo in Turčijo ter bi na ta način zavrnil obkoljevalno politiko Anglije. Kakor smo že zadnjič poročali, pa je kljub Papenovemu posredovanju prišlo do omenjene zveze, ki je trn v peti Nemčiji in Italiji. Nemški veleposlanik Papen je bil radi tega neuspeha pozvan, naj se takoj vrne v Berlin.

Kancler Hitler pregledal podzemeljski trdnjavski pas ob francoski meji. V minulem tednu se je mudil kancler Hitler na pregledu betoniranega podzemeljskega trdnjavskega pasu od belgijske meje pa do Trierja, kjer je po pisanju nemških listov vsega skupaj 12.000 trdnjavih zgradb. Tamkaj še vedno dela noč in dan 250.000 delavcev. 85.000 vojakov tehnične stroke tudi pomaga pri delu. Poleg tega je zaposlenih še nadaljnjih 100.000 delavcev prostovoljne delovne službe »Arbeiterdienst«. Hitler je pri tej priložnosti javno ugotovil, da je bila doslej že vsaka

nemška divizija vsaj po štiri tedne nameščena v trdnjavskem pasu, da se je spoznala z njegovim ustrojem. Kanclerja so spremljale na tej poti vodilne osebnosti narodno socialistične stranke in pokrajinski voditelji iz vseh okrožij, tudi iz Gdanjska. Ti spremljevalci bodo utrjevali po svojih okrožjih prepričanje, da je nemški obrambni pas na zahodu najmodernejši. Nemški uradni krogi zatrjujejo, da je ta trdnjavski pas nepremagljiv in bi zavzel tega pasu, — če bi se to sploh posrečilo — stalo napadalca na milijone žrtev.

Tudi Mussolini na nadzorovalnem potovanju. Zgoraj poročamo, kako je nemški kancler Hitler pregledal trdnjavski pas od belgijske meje do Trierja. Tudi predsednik italijanske vlade Mussolini je pregledoval mejo napram Franciji in je obiskal močno utrjeno dolino Suse. Podal se je globlje v gorovje, kjer je imel pregled vseh gorskih čet. Ko se je na lastne oči prepričal, da so italijanske meje nezavzetne od francoske strani, se je odpeljal v gornjeitalijansko mesto Turin, v katerem je govoril, kakor smo že zadnjič poročali, fašističnim množicam ter vsemu svetu. Mussolinijeve besede so bile miroljubne a s poudarkom, da bi nobeni tuji armadi ne bilo prijetno, če bi poskusila priti čez grebene Alp z namenom, da bi se sprehajala po dolinah Italije.

Zaključek Hitlerjevih in Mussolinijevih obmejnih potovanj. Zaključek Hitlerjevega in Mussolinijevega obmejnega pregleda trdnjavskega pasu je bil podpis vojaške zveze med obema velesilama. Italijanski zunanji minister grof Ciano se je pripeljal v Berlin 21. maja. Dne 22. maja sta italijanski in nemški zunanji minister v veleposlaniški dvorani v novi kanclerjevi palači podpisala nemško-italijansko vojaško zvezo. S pregledovanjem obmejnih utrdb sta hotela oba voditelja protestirati proti obkoljevalni politiki Anglije ter Francije in opozoriti svet, da sta Nemčija in Italija pripravljene.

Vojaška zveza med Belgijo in Holandijo na vidiku. Belgija in Holandija hočeta skleniti vojaško zvezo v obrambo svoje neodvisnosti. Zveza naj bi bila podpisana ob uradnem obisku holandske kraljice v Belgiji, ki bo končan ta teden.

Združene ameriške države dobijo samostojno letalsko ministrstvo. Vlada Združenih držav Severne Amerike je s polno paro na delu, da se oboroži na morju ter v zraku. Vlada Amerike bo osnovala samostojno letalsko ministrstvo, katerega bo vodil polkovnik Lindbergh. Lindbergh je prvi preletel Atlantski ocean, in to popolnoma sam, je oboževanec Amerike in letalski strokovnjak, kateri pozna letalske sile vseh modernih držav na svetu.

Judje in Arabci odklonili angleške predloge. Kakor znano, je prevzela Anglija po prevratu pokroviteljstvo nad Palestino, v kateri prebivajo Arabci in judje. Že poldrugo leto divjajo med arabskim in judovskim prebivalstvom tako hudi in krvavi nemiri, da je mirno življenje izključeno. Angleška vlada je sklicala pred meseci v Londonu palestinsko konferenco za mirno ureditev nevzdržnih razmer, a je končala brez uspeha. 14 dni pozneje se je vršila v Kairi v Egiptu druga palestinska konferenca, ki tudi ni dovedla do sporazuma. Zadnje dni je objavila angleška vlada v Palestini »Belo knjigo«, katera vsebuje predloge za ureditev palestinskega vpra-

šanja. »Bela knjiga« določa dobo desetih let, v kateri bi se naj ustanovila neodvisna palestinska republika. Ta država bi sklenila z Angleži pogodbo, s katero bodo zaščiteni sveti kraji in določeno vojaško in gospodarsko sodelovanje Palestine z Anglijo. V pripravljalni desetletni dobi bodo pritegnjeni k upravi dežele Arabci in judje. Po petih letih se bo osnoval nekak parlament iz Arabcev in judov in ta bo

pripravil načrt za novo ustavo. »Bela knjiga« določa, da se mora judovsko priseljevanje čisto zaustaviti v petih letih. Z »Belo knjigo« bi bilo Arabcem bolj ugodeno nego judom. Oba naroda sta pa odklonila predloge »Bele knjige«. Judje so celo proglasili splošno stavko in so razburkali Palestino z novimi atentati, nasilnim nastopanjem ter strahovanjem zastopnikov angleške oblasti in Arabcev.

Kongres Kristusa Kralja

Zdi se, da Slovenci vse premalo mislimo, da smo narod katoličanov, da smo si svojo vero utrdili z orožjem v roki, da našim očetom in materam niso mogle vzeti tega katoliškega prepričanja ne avarske drhali ne turški vdori ne protestantske zmote, pred katerimi so klonili vse silnejši narodi kot smo mi. Zdi se, da delamo Slovenci smrten greh nad lastno krvjo, da za tujo učenost, ki ni niti prava niti katoliška, najmanj pa slovenska, prodajamo svoj lasten narod! Kam drevi danes naše izobraženstvo? Ali ne vidimo vsevdilj strahotnih posledic liberalizma, še bolj materializma in brezbožnega komunizma? Tuja učenost, ki sili k nam, ki se ji navkljub vsem praznim besedam in zagotovitvam ne znamo niti ne moremo zadosti upreti?

Ves svet je danes zašel v eno samo strašansko zmedo, ki se vedno bolj in bolj oži, brez konca v nedogled. Človeštvo je danes podobno vrtljaku, ki ga lahko po mili volji sučeš na levo in desno. Samo nasilje vlada vsepovsod. Zdi se, da je Pravica umrla, zdi se, da so Dobroto ubili, zdi se, da Ljubezni ni več! Povsod le ogenj, sovraštvo in vojne. Svet drevi z zavezanimi očmi v strahoten prepad, iz katerega ni rešitve.

In vera? Kaj grozi tej največji svetinji človeškega rodu? Na vzhodu vstaja brezbožni komunizem, na severu prodira novo poganstvo, od juga slišimo o krvavih revolucijah, o pokoljih, požigih, strahotnih mučenjih neustrašenih vernikov. Kam plavimo?

Po krščanskem svetu

Konec katoliških šol. Narodni socializem vodi v Nemčiji zadnji dve leti smoteno organizirano borbo zoper katoliške šole. Cilj, ki za njim stremi, je popolno uničenje vsega katoliškega šolstva in vpeljava občestvene nemške šole. V izvenpruskih pokrajinah Nemčije in v nekdanji Avstriji so bile katoliške šole že leta 1938 celotno ukinjene. V Prusiji so te šole obstajale še do Velike noči 1939. Z novim šolskim letom, ki se začne v tem času, pa so bile tudi v Prusiji vse katoliške ljudske šole preustrojene v občestvene nemške šole. Ukinitve katoliških šol v Prusiji je posebno hudo zadela katoličane zapadne Prusije (posebno v Porenju in na Vestfalskem), kjer je bilo 40% vseh katoliških šol v Prusiji. Po izkazu državne statistike je bilo leta 1937 v Porenju 4828 ljudskih šol z 19.875 razredi in 912.320 šolarji. Od teh je bilo 3317 katoliških šol, 1376 protestantskih, 16 židovskih in samo 119 občestvenih šol. Od šolarjev je bilo 651.518 katoliških, 249.778 pa protestantskih. Letošnji 18. april kot smrtni dan katoliških šol v Porenju je hudo zadel vse zveste katoličane ter jih napolnil z

Ali res ni rešitve? — Jel! Pa samo ena, in sicer v enem samem kraljestvu, ki je kraljestvo Kristusovo na zemlji. Tu ni nasilja, ne ognja, ne krvi, ampak sama čista in neskončna ljubezen. Naloga letošnjega VI. mednarodnega kongresa Kristusa Kralja v Ljubljani (od 25. do 30. julija) bo, da se pomenimo, kako bomo privedli svoje zaslepljene brate in sestre zopet nazaj k Luči, k Resnici, h Kristusu. Vsak posameznik se mora zato truditi, da v sebi in drugih upodobi Kristusa, saj smo vendar vsi verni udje njegovega skrivnostnega telesa. Zavedajmo se dobro, da sveta ne bo rešil noben komunizem, noben rasizem, noben fašizem, pa tudi nobena liberalna demokracija. Rešitev sveta in človeštva je le v Kristusu!

Trudimo se, da privedemo zopet vse izgubljene ovce k Njemu v kraljestvo miru!

★

Romanje štajerskih Slovencev na Brezje. Na razna vprašanja, če bomo letos kaj romali skupaj na Brezje, sporočamo, da se pripravlja tako skupno romanje za konec julija tega leta, in sicer v dneh, ko bo v Ljubljani mednarodni kongres Kristusa Kralja. Priporočamo vsem, ki nameravajo letos na Brezje, da se pripravijo za te dni. Romanje bo zaradi udeležbe na kongresu v Ljubljani še posebno pomembno in upamo, da zaradi tega tudi številno. Podrobna navodila glede prijave in tako dalje bomo še objavili. Polovična vožnja je že zagotovljena.

veliko žalostjo. Katoliški škofje so se trudili na vse načine, da bi odvrnili pretečo katastrofo katoliškega šolstva. Nadškof v Kölnu kardinal Schulte, škof v Münstru, apostolski administrator aachenske škofije in drugi so se obrnili v zadnjem hipu v posebnih pismih na voditelja in kanclerja Hitlerja s prošnjo, naj bi sam posegel v rešitev tega vprašanja ter odvrnil od

Novice

Nesreče

SILOVITO NEURJE Z NALIVOM, BLISKOM IN GROMOM

Noč od sobote na nedeljo je iznenadila Slovenijo s strahovitim neurjem, med katerim je lilo kakor iz škafa in sta blisk in grom metala ljudi iz postelj in cestišč. V mariborski okolici je nalliv povzročil poplavo Pesniške doline, katera je bila v nedeljo zjutraj jezero in je voda vdiral v hiše ter hleve. Ljudje so morali radi nenadoma narasle Pesnice ter pritokov po-

Jeli potrebno

neprestano opozarjati na »Bayer«-jev križ na Aspirin-tabletah! Pač, kajli vedno znova se pojavljajo palvorbe z nakeno, okerisili se s svojimi slovesom Aspirin tablet!

ASPIRIN

TABLETS

Ogled. reg. pos. 1. brojem 32508 od 2. 12. 1938.

vernih katoličanov nesrečo, ki težko za deva njihovo vest. V teh pismih se škofje sklicujejo na državni konkordat s papežem z dne 20. julija 1933, ki v členu 23 izrecno in slovesno zagotavlja obstoj in novo ustanovitev katoliških šol. Na ta pisma škofje niso dobili odgovora. Münstrski škof grof Galen je v svojem pismu podal jasno sliko o razpoloženju katoliškega ljudstva glede na vprašanje katoliških šol. V nedeljo, 20. februarja, je bilo namreč v vseh cerkvah škofije prirejeno o tej stvari nekako glasovanje z dviganjem rok. Pri predpoldanski božji službi so to nedeljo prešteli po vseh cerkvah obiskovalce božje službe ter jih vprašali, ali zahtevajo za vzgojo katoliške mladine katoliško šolo. Kdor to zahteva, naj dvigne roko. Cerkvena oblast je natanko in vestno štela. To nedeljo je obiskalo cerkve 824.122 odraslih oseb, od teh je z dviganjem roke glasovalo za katoliške šole 813.471 oseb, to je od 100 oseb 98,70. Rok niso dvignili torej ne zahtevali katoliških šol samo 10.651 ljudi, to je 1,3%. Te številke jasno kažejo, kakšno vzgojo otrok zahtevajo katoličani, hkratu pa spričujejo, kako silovit udarec je bil katoličanom prizadet z ukinitvijo katoliških šol. Globoko pretreseni so ljudje gledali ukinitve katoliških šol in odstranitev križev iz šolskih sob. Križe, ki so jih sneli s sten v šolah, v javnih zgradbah, občinskih posvetovalnicah itd., so naložili na vozove ter jih odpeljali. In ljudje so s solzami v očeh gledali za tem vozovi...

begniti iz stanovanj in so reševali živino iz hlevov in svinje iz svinjakov. Iz blatne vode so štrleli le vrhovi plotov, drevje in poslopja. Poplaviljena je bila mestoma tudi cesta iz Maribora k Sv. Kungoti. Škoda je ogromna in so najbolj prizadeti travniki, na katerih senene košnje sploh ne bo. Tudi njive bodo znatno občutile poplavo. Še huje nego Pesnica se je radi nočnega naliva razsrdil Cirkniški potok, ki teče vzdolž proge od Pesnice proti Št. Ilju. V siloviti hudournik spremenjeni potok s pritoki je izpodjedel na treh krajih železniško progo in sprožil na njo zemeljski plaz

V VSAKI HIŠI MARIJIN OLTARČEK! V maju naj ima vsaka hiša Marijin oltarček. Lepe kipe od priprostitih in poceni do umetniških imamo na zalogi v vseh svojih prodajalnah.

SVEČNIKE za domačo rabo, za kapelice itd., po ugodnih cenah, v lepi izdelavi, vsako množino, tudi trgovcem na veliko, prodajamo v vseh svojih prodajalnah.

Za junij kupite kip SRCA JEZUSOVEGA! Mesec junij bo kmalu tu! Pravočasno si oskrbite kip ali sliko Srca Jezusovega, da boste mogli opravljati pobožnosti v domači hiši!

Največja zaloga vseh nabožnih predmetov, molitvenikov, rožnih venčev, podob in podobice, kipov, križev itd. je v prodajalnah

TISKARNE SV. CIRILA, MARIBOR — PTUJ

v dolžini 10 metrov. V noči na nedeljo in zjutraj so morali ustaviti promet na progi in je peljal prvi vlak iz Maribora v Nemčijo šele v nedeljo opoldne.

Iz tega kratkega poročila je razvidno, da je ob Pesnici: Svečino, Ciringo, Plač, Zgornji Dobrenje in naselja ob Cirkniškem potoku.

Prometna nesreča. Osebni avto je povozil pri Hajdini v okolici Ptuja 60 letnega posestnika Matevža Dobnika, kateri je dobil hude poškodbe na glavi in ima zlomljeno levo nogo.

Pri padcu s kolesa mu počila lobanja. 13 letni pastir Janez Kmetec iz Zlatoličja na Dravskem polju se je peljal s kolesom iz trgovine proti domu. Nasproti mu je pripeljal mesarski vajenec Martin Drobnič. Kolesarja sta trčila s tako silo, da je Kmetec obležal s počeno lobanjo in so ga spravili v ptujsko bolnišnico v zelo resnem stanju. Drobniču se ni zgodilo nič hudega.

Smrtna nesreča v Vintgarju. Izletniki iz Nemčije so si ogledovali na Vnebohod Vintgar pri Bledu. Sproženi kamen je zadela z viška 57 letno gospo Avguštino Schreiberjevo iz Podrožce. Gospa je padla vsled silovitega prileta kamna preko ograje v vodo, iz katere so jo potegnili mrtvo.

STRAŠNA TOČA V ROGAŠKI OKOLICI

Rogaška okolica slovi po revščini prebivalstva daleč naokoli. Tej revščini se je pridružila pretekli petek, 12. maja, še nadaljnja šiba. Ob približno štirih popoldne so se privlekli težki oblaki med Donačko goro in Dobovec. Vsula se je 1 cm debela toča nad vasi Sv. Jurij pod Donačko goro, Žale, Žahenberc, Dobovec in Turlično v rogaški občini ter Prevole in Medgorje v žetalski občini, ter uničila v pol do 1 km širokem pasu vinograde in sadno drevje skoro popolnoma. Sklestila je mlad fižol popolnoma v tla, oves, rž, pšenico in koruzo ter ječmen pa upropastila vsaj do polovice. Nasuto je je bilo do 15 cm na debelo, ponekod celo više, tako da je Donačka gora še v soboto bila vsa bela. V strmih legah pa je vrhu tega še naliv odnesel rodovitno zemljo z nasadi vred. Točno

se takoj še ni dalo ugotoviti škode, verjetno pa bo znašala najmanj 350.000 do pol milijona dinarjev.

Občini Rogatec in Žetale sta takoj javili nesrečo okrajnemu načelnstvu v Šmarje. Na lice mesta je prišel kmetijski referent iz Šmarja in narodni poslanec dr. Ogrizek, ki so si v spremstvu zastopnikov občin ogledali posledice te nesreče. Škoda se je ocenila, kolikor se je za enkrat dalo. Poročilo je šlo na bansko upravo s prošnjo, da priskoči prizadetemu prebivalstvu nujno na pomoč. Prebivalstvo je tem bolj tepeno, ker je že samo na sebi revno in je največji up stavilo na dobro letino, posebno na vinograde in izredno polno sadno drevje. Ta up je splaval sedaj po vodi in reveži ne vedo, od kod naj dobijo letos denar za davke in za kmečke obroke.

POŽARI

Zlobni požig župniškega kozolca v Slov. Bistrici. Ob 10 zvečer pred Vnebohodom je sirena vzbudila iz prvega spanja naše mirno mesto. Gorel je župniški kozolec, ki stoji ob novem letnem telovadišču za cerkvijo. Je to 32 m dolga in 9 m široka z opeko krita stavba. V spodnjem delu je bil popolnoma prazen, pod streho pa je imel g. župnik spravljena dva vagona sena. Požigalec se je vzel po laticah v steni do podstrešja in ga zažgal. Mogočni plamen je privabil na stotine gledalcev, ki so soglasno obsejali zlobno početje. Škoda je ogromna, čeprav so gasilci ohranili vsaj spodnji del. Priprav za tabor dne 4. junija pa to ne more motiti, ampak dejanje le podžiga k še vztrajnejšemu delu.

V noči na Vnebohod je pogorela v Sodražah v Poljanski dolini na Kranjskem žaga posestniku Matiji Jenko. Ognej je povzročil gašperček, ki je bil zakurjen v izlesu zbiti sobici kraj žage, cevi pa so bile speljane tako, da je pričelo tleti žaganje in se je iz večurnega tlenja razvil v noči usodepolni požar.

Razne novice

Cenj. oglaševalci in dopisniki — pozor! Radi binkoštnih praznikov bomo zaključili »Slov. gospodarja« že v soboto, dne 27. maja. Med najnovejše v torek, 30. maja, pride le najnujnejše!

Legija koroških in Majstrovih borcev, krajevne organizacije v Celju, vabita vse svoje članstvo k žalni sv. maši za padle tovariše, ki se bo opravila na binkoštno nedeljo, 28. maja, ob pol devetih v opatijski cerkvi. Po sv. maši bo odhod z vojaško godbo na čelu k pukovski proslavi 39. pešpolka. Pred spomenikom padlih bo spominška svečanost, kjer bodo pevci zapeli »Oj Dobrodober«. Častna četa bo oddala častno salvo. Borci, kladivarji severne meje, 28. maja proslavlja celjski polk 20 letnico osvobodilnih bojev zavzetja Črne. K tej proslavi vabi celjski polk tudi nas borce! Naša dolžnost je, da se te proslave polnoštevilno udeležimo! — K žalni sveti maši vabimo tudi narodno zavedno občinstvo.

Sprejem v minoritskem semenišču v Ptuj. Minoritski samostan v Ptuj sprejema gojence, ki se želijo posvetiti duhovniškemu-redovniškemu poklicu. V semenišču se sprejemajo telesno zdravi in moralno nepokvarjeni sinovi dobrih in katoliških družin. Kdor hoče biti sprejet v prvi gimnazijski razred, mora napraviti prej sprejemni izpit na kakšni državni gimnaziji. Izpitom se pripušče samo oni, ki so se rodili v letih 1926 do 1929 in so torej letos dopolnili ali bodo do konca leta dopolnili najmanj 10 in največ 18 let. Za sprejemni izpit je treba do 18. junija poslati prijavo, kolkovano z 10 din, ravnateljstvu državne gimnazije. Prijavi se priloži: 1. spričevalo o dovršeni ljudski šoli, 2. rojstni ali krstni list. Ob enem se sprejemajo v semenišče gojenci vseh višjih razredov. Gojenci so pod vodstvom rav-

nateljstva minoritskega semenišča in tudi stanujejo v minoritskem samostanu, oddelek za semenišče. Obiskujejo pa javno državno gimnazijo v Ptuj. Letno plačilo se določa po izpričevalu in premoženjskih razmerah dotične družine. Za oskrbo plačajo gojenci 200 din na mesec. Prošnje za sprejem v semenišče ni treba kolkovati. Natančnejša pojasnila se dobijo pri minoritskem samostanu v Ptuj.

Sprejem v salezijanski zavod Marijanišče Veržej. V salezijanski zavod Marijanišče v Veržej se sprejemajo le telesno zdravi fantje vzornega vedenja, ki so dovršili osnovno šolo s prav dobrim uspehom in imajo namen posvetiti se duhovskemu ali redovniškemu poklicu tu ali v tujini. Sprejemajo se tudi taki, ki so nekoliko prekoračili po zakonu določeno starost za prvi razred. Tisti, ki smejo delati sprejemne izpite na državni gimnaziji, naj prej naredijo izpit, ki bo okoli 20. do 25. junija. Gojenci delajo vsako leto izpite na državnih gimnazijah. Prav dober uspeh pri teh skušnjah svedoči, kako resno je učenje in vzgoja v zavodu. Za natančnejše pogoje se naj zanimanci obrnejo na: Vodstvo salezijanskega zavoda v Veržej pri Ljutomeru.

Zahvala. Društvo prijateljev Slovenskih goric v Ljubljani se zahvaljuje najlepše vsem onim, ki so bodisi v denarju bodisi v blagu prispevali k nabiralni akciji, ki je omogočila obdarovanje šolske mladine na osmih šolah v obmejnih Slovenskih goricah ter 350 potrebnih mater z opremami za novorojenčke. Zlasti smatra za svojo dolžnost izreči zahvalo svoji podpredsednici gospe Klari Majcenovi, soprogi podbana, ki je vso akcijo organizirala, zbrala večino nabranega blaga in poskrbela za to, da so številni zavodi in šole sešili v svoji požrtvovalnosti obleko in perilo za šolsko mladino in novorojenčke. Ker je treba obdarovati še številne druge kraje, prosi društvo vso javnost, da ga tudi vnaprej podpira pri zbiranju prispevkov bodisi v denarju bodisi v blagu.

Poizvedba. Zginil je 1. maja na poti iz Maribora proti Sv. Križu 28 letni, velik in slaboumen fant, doma iz občine Sv. Križ nad Mariborom. Kdor bi kaj vedel o njem, se naproša, da to sporoči občini Sv. Križ nad Mariborom, p. Zgornja Sv. Kungota.

45. razstavna prireditev ljubljanskega velesejma bo letošnji pomladanski velesejem od 3. do 12. junija. Pokroviteljstvo je prevzel Nj. Vel. kralj Peter II. Razstavni prostori so vsi zasedeni, pa bo ta prireditev zopet lepa revija slovenke in jugoslovanske gospodarske delavnosti. Na razstavi bodo zastopane vse pomembnejše industrijske in obrtne panoge, tako kovinska, tekstilna, papirna, elektrotehnična, kemična, steklarska, živilska, stavbna, poljedelski stroji, glasbila, kurjava, keramika itd. Poleg tega bodo še zaokrožene razstave pohištva in stanovanjske opreme, avtomobilov, male obrti, pregled slovenskih narodnih ženskih izdelkov, turizem z gorenjsko in dolensko kmečko hišo v narodnem slogu in razstava protipilnske obrambe. Obiskovalci velesejma bodo imeli na jugoslovanskih železnih 50% popust. V pomorskem prometu je določen 50%, v zračnem pa 30% popust.

Cenj. čitatelje dravograjskega okraja opozarjamo na mali oglas prevajalske hranilnice pod razdelkom »Denar«.

Zdravnik dr. Lovšin Janez je otvoril privatno zdravniško prakso v štorah pri Celju.

»Ljudska posojilnica« v Celju, r. z. z. n. z., v torek po Binkoštih, dne 30. maja 1939, radi slikanja in snaženja uradnih prostorov ne bo uradovala.

Čevije, ostanke raznih fazon, poceni prodaja Stermečki, Celje.

Naše cenj. čitatelje opozarjamo na današnji oglas tovarne čevljev »Peko«.

Obžalovanja vredni slučaji

Velika tatvina dragocenosti. Krojaškemu mojstru Antonu Sajku Ob železnici v Mariboru je neznanec odnesel iz ročne blagajne, katero je hranil v omari, tri zlate ženske ure, srebrno cigaretno dozo, desetkronski zlatnik, par uhanov, zlat prstan ter hranilnik s 180 din. Vrednost ukradenih dragocenosti gre v tisočake.

Vlomi v stanovanja se nadaljujejo. Mariborski policiji je uspelo v zadnjem času, da je prišla par nevarnih ptičev, kateri so vlamljali v stanovanja zasebnikov. Komaj so bili ti dolgoprstneži za zamreženimi okni, že je doživel Maribor kar dva vloma v stanovanja. V Gledališki ulici je odnesel neznanec iz stanovanja zasebnice Marije Medenič 1780 din gotovine, 400 din vredno zlato zapestnico ter 200 din vredno zlato verižico. Škode je za 2580 din. — V Einspillerjevi ulici je zginilo iz stanovanja železniškega uradnika Ivana Volavška 3000 din.

Smola tihotapeca iz Zagreba. V Rošpohu pri Mariboru je padel orožniku v roke zagrebški tihotapec Galič-Drečič, kateremu so odvzeli iz Nemčije vtihotapljenih 348 vžigalnikov in 45 zavojev igralnih kart. Prepovedano blago je bilo namenjeno za Zagreb.

Služkinja najela morilca za gospodarja. Na potu med Kalcami in Naklom ter Vel. Pudlogom so našli umorjenega 53 letnega posestnika Jožefa Škvarc iz Kalc-Nakla pri Krškem. Sodno raztelesenje v mrtnišnici v Leskovcu je dognalo, da je bil Škvarc umorjen 16. maja zjutraj. Škvarčeva žena je trdila, da je mož pred odhodom z doma zajtrkoval in pil kuhano vino, a v njegovem želodcu ni bilo niti sledi kake jedi. Mož bi naj bil odšel 16. maja ob pol štirih zjutraj z doma, najden je bil mrtev že ob petih zjutraj. Orožniki so zaprli 50 letno Škvarčevo služkinjo, ki je priznala, da je nagovorila 31 letnega Franca Baniča, večkrat predkaznovanega, iz Starega grada, da naj spravi spota gospodarja za 500 din nagrade. Ko so se vračali Škvarčevi v torek zvečer iz vinograda v Senušah, je Banič na povratku brez prepira pobil Škvarca z nekaj udarci s kolom. Udarjeni se je zgrudil mrtev. Banič je ob pojavu orožnikov pobegnil z izposojenim kolesom proti Brežicam. Baniča so orožniki kljub pobegu prijeli in je priznal zločin pod težo dokazov. Škvarčeva žena Marija in njena

vnukinja sta vedeli za umor v torek zvečer, pa tega nista javili in celo trdili, da je gospodar doma spal in zajtrkoval. Služkinja Marija Liparjeva je sovražila gospodarja, ker ji je hotela dati gospodinjo za 19 letno delo na njenem domu preužitek, v kar pa Škvarc ni privolil. Preiskava v tej krvavi zadevi bo še marsikaj razkrila in pojasnila, zakaj so bili vsi proti Škvarcu in je sovraštvo dovedlo do najetja umora za 500 din.

*

Slovenska Krajina

Ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani. S ponedeljkom, 15. maja, smo dobili novi vozni red tudi za progo od Sobote do Hodoša, ki pa nam ni po godu. Ko smo pred mesec čitali v časopisju, da dobimo še tretji par vlaka, smo se res vsi razveselili. Dosedaj je prišel za naše goričke ljudi v pošte samo vlak, ki je prihajal v Soboto ob pol osmih in odhajal na Hodoš ob treh popoldne. Ljudje so opravili po veliki večini svoja opravila že dopoldne in so seveda bili prisiljeni čakati na vlak do treh, in to seveda v gostilnah, ker je vse drugo v tem času zaprto. Mislili smo, da bo sedaj kaj bolje, pa je slabše. Zdaj bo odhajal vlak iz Sobote na Hodoš že malo čez četrto uro zjutraj. Zdaj je vozil ob pol petih, in to največkrat brez potnikov. Ta vlak je uporabljal kak pijanec, ki je noč prekrokal v Soboti. Kaj pa naj bi tudi delali Sobočani na Goričkem. Ta vlak se vrne v Soboto že ob sedmih, zdaj je prihajal ob pol osmih. Uradi in trgovine se odpro ob osmih. Kam naj se da naše ljudstvo to uro posebno v zimskem času? Verujte nam, da ne bo tedensko niti enega potnika, ki bi prišel od nas v Soboto in bi šel dalje proti Ljutomeru. Za šolske izlete bi morda prišel v pošte. Če hoče kdo v Ljutomer, lahko gre z vlakom ob pol 11. uri. V Soboto pride večkrat s tem vlakom več sto potnikov in naj ti vsi zmrzujejo radi enega potnika celo uro na cesti? Še bolj neprikladno je, da vlak odhaja iz Sobote na Goričko že 10 minut čez deveto uro. Zakaj nam pa dajete ta vlak? To je sedaj nova zveza in vsi smo upravičeno pričakovali, da bo ta vlak odhajal

Za birmo!

Zepne ure od din 34.-

Ročne ure od din 70.- samo

JOSIP JANKO, urar in draguljar

MARIBOR, JURČIČEVA ULICA ŠTEV. 8

Schaffhausen, Longines, Omega, Doxa Ltd. najceneje!

iz Sobote kvečjemu malo pred enajsto uro, da bi že večina ljudi opravila svoje posle in bi se lahko s tem vlakom vrnila domov in ne bi bili tako rekoč prisiljeni lumpati v Soboti. Vsi naši ljudje na Goričkem bi bili hvaležni direkciji, če bi nam dala tako zvezo. Pa so menda zopet delali radi zveze z vlakom, ki pride ob devetih iz Maribora. Čemu in zakaj? Kdo pa gre iz Maribora ali Ljutomera čez Soboto na Goričko? Kaj bi neki tudi delal pri nas? In če bi le kak potnik prišel s tem vlakom, ali ne bi lahko čakal do 11. ure, če je sedaj moral do treh popoldne? Če bo šel vlak ob 11. uri, bo tudi več potnikov, ker do devetih še ne opravijo v Soboti, do treh pa nočejo čakati in gredo raje peš. Vlak naj ne bi prihajal v Soboto ob četrto na tri popoldne, ampak raje že nekoliko pred drugo uro. To pa radi tega, da bi naši ljudje kak manjši popravek lahko opravili tudi popoldne in bi naj zato zadnji vlak odhajal na Goričko 10 minut čez tretjo in ne že ob treh, kakor je bilo sedaj. Vedno imejte pred očmi, da je Sobota naš center in ne Ljutomer in ne Maribor ter nam dajte dobre zveze s Soboto in se ne ozirajte na druge kraje.

Murska Sobota. V soboto, 13. maja, zvečer je priredil tukajšnji dekliski krožek v nabito polni dvorani Prosvetnega društva materinsko proslavo, ki je vsestransko dobro uspela. Posebno navdušenje sta vzbudili z deklamacijami štiri in petletni deklici, katerima so ob odprti sceni ploskali, a vendar se nista dali motiti, temveč sta svoji nalogi do konca dobro izpeljali. Celoten nastop je žel toplo priznanje. — Prejšnjo nedeljo so bile tekme fantovskih odsekov in je prvo mesto zasedel fantovski odsek v Bogojini, drugo pa fantovskih odsek v Črensovcih; kot tretji je prišel na vrsto naš odsek.

Plemstvo izumira

Francoski učenjak Tongla de Moreans je pravil zanimivo preiskavo o propadanju francoskih plemenitavšev. Njegova raziskovanja so dognala, da dosežejo poedine plemiške rodbine v Franciji samo 320 do 350 let, nakar izumrjejo. Od 1.500.000 francoskih družin jih je samo 33, ki že 900 let obstojajo in komaj 9000 plemiških in navadnih družin se more ponašati s svojim rodom do 18. stoletja nazaj. Po raznih podatkih bi mogli sklepati, da francosko plemstvo izumira. Dan današnji je v Franciji še 4400 plemiških rodbin, ki štejejo skupaj 33.000 potomcev. Leta 1900 je bilo še 5800, leta 1870 še 16.500 plemiških družin, a v dobi francoske revolucije in

V mrežah greha

20

»Gospodična Koben!«

»Prosim!« je vstala tipkarica in šla proti vratom.

»Le ostanite! Samo to bi rad vedel, ali je Grenhut že bil tukaj.«

»Ne!«

»Ko bo prišel, ga pošljite k meni! Kje je gospodična Neligan?«

»Telefonirala je, da je bolna.«

»Ravno danes mora biti bolna!« je ježno zagodel odvetnik. »Ali ste poslali poročilo časopisom?«

»Da!«

»Prosim dnevnik.«

»Imate ga že na mizi!«

Vrata so se zaprla.

Čez dve minuti so se spet odprla. Skanlon je s tako naglico privihral v pisarno, kakor da bi ga kdo podil.

»Na policijo moram,« je rekel tipkarici, »Nino Mateskas moram videti. S tema ženama bom potem govoril. Če medtem pride Grenhut, naj počaka.«

Po odvetnikovem odhodu je gospa Dugan naglo vstala, stopila pred tipkarico in ježno vprašala:

»Ali je gospod Skanlon morda zagovornik Nine Mateskas?«

»Da. Sodišče je njemu poverilo zagovor.«

Gospa je zgrabila Štefanovo mater za roko in rekla:

»Pojdiva! Nisva na pravem mestu!«

Mati je preplašeno gledala sedaj eno sedaj drugo. Nazadnje se je obrnila k deklici in jo vprašala, za kaj gre. Tipkarica ji je pojasnila stvar, nakar je tudi ona uvidela, da tu ne bosta nič opravili.

Napotili sta se proti vratom. Tipkarica ji je hotela pridržati.

»Počakajta! Gospod Skanlon se bo kmalu vrnil in vaju zaslišal.«

»Ne bo naju zasliševal, če je zagovornik Nine Mateskas,« je odvrnila gospa Dugan. »Hvala lepa za prijaznosti. Pojdite, gospa Kmicic!«

Odšla sta. Gospodična Alojzija Koben je spet sedla k delu.

Ko je napisala pismo, ga je še enkrat prečitla. Nato ga je odnesla v odvetnikovo sobo. Ko se je vrnila, je odprla miznico in se pogledala v ogleдалcu, ki je ležalo v njej. Nato je miznico zaprla. šla k oknu in se ozrla po mestu.

13.

Alozijin pogled se je ustavil na pozlačenem križu, ki se je dvigal na vrhu cerkvenega zvonika. Deklica je dobro poznala ta križ. Štiri leta je živela v njegovi senci in v zadnjih šestih tednih je njen pogled vsak teden zablodil k njemu. Vedela je, da je tam samostan usmiljenih sester in poleg njega na eni strani šola, na drugi pa bolnišnica. Za bolnišnico je cerkev sv. Jožefa, za šolo pa cerkev naše

NE NEDELJE — BREZ »NEDELJE«, ki je edini verski tednik Slovencev. Če bi ga naročili, Mnogi ga naročijo svojim v tujino ali če gredo po svetu, pa so v nevarnosti, da bi pozabili na sveto vero. »Nedelja« je list vsake katoliške družine! Piši po izvod na ogled na upravo: Maribor, Koroška cesta 5!

Lipa. Niti dobro se še ni vsahnila zemlja na grobu nesrečno preminulega Maučeca, pa so že zopet o tožno zadoneli mrtvaški zvonovi ter oznanjali žalostno smrt 20 letnega Matjašca Franca, ki je bil v petek, 18. maja, zvečer ob pol osmih zadet od smrtne kroglice obmejnega varnostnega organa. Mladenič je omenjenega dne v družbi dveh tovarišev hotel v Gerlinčih prekoračiti državno mejo. Toda pri prvem poskusu jih je službujoči graničar zavrnil, zato so srečo poskušali na drugem mestu. Plazili so se skozi žito, a sreča jim tudi tu ni bila naklonjena, kajti graničar je opazil premikajoče se žito, zato je postal pozoren in se začel bližati sumljivemu kraju. Ko je opazil tihotapce, jih je po predpisih zaustavil, a oni se za njegove stoj-klice niso zmenili, temveč so se spustili v divji beg. Graničar je dvakrat ustrelil preko njih, da bi jih zaustavil, a tudi to svarilo ni zaleгло, zato je v tretje ustrelil in zadel Matjašca v hrbet tako, da se je kakih 270 korakov od meje mrtve zgrudil. — Premeščena je od nas učiteljica Železnik Bogdana.

Kukeč. V soboto, 13. maja, zvečer se je pojavil požar v hlevu posestnika Oškola Ludovika. Iz hleva se je ogenj razširil tudi na šupo in je obe poslopji vpepelil. Gospodar se je omenjenega večera nahajal v hlevu in dajal oboleli kravi neka zdravila. Pri tem opraviu si je svetil z lučjo brez stekla. Ko je luč odložil in za nekaj časa šel v sobo, se je vnela slama, od katere se je ogenj prenesel na lesene stene. Iz sobe se vrnivši gospodar ni mogel drugega ukreniti, kot rešiti živino iz gorečega hleva. Škode je za 10.000 din.

Tešanovci. Nekega dne v prejšnjem tednu se je nebo nenadoma stemnilo in je začela padati toča, da je v kratkem času po nekaterih mestih

žitna polja popolnoma uničila. Le sreča, da obseg te pogubonosne padavine ni bil ravno velik. Satahovec. V nedeljo, 14. maja, popoldne so na Muri v mlino posestnika Ritoper Alojza in drugih solastnikov mleli večjo količino koruznih storžev. Ker so pri tem verjetno imeli zelo stisnjene kamne, so se kresale iskre, ki so zanetile zmletek storžev, od katerega se je vnel leseni obod in od njega ostalo poslopje. Ogenj je vse skupaj uničil. Skupna škoda, ki je do polovice krita z zavarovalnino, znaša nad 200.000 din.

Pertoča. Pri nas bodo še letos po predvidevanju okrajnega cestnega odbora gradili most čez Ledavo, ki bo stal nad 90.000 din. Tudi v šalovcih se bo še letos pričelo z gradnjo železobetonskega mostu čez Krko, ki bo stal okrog 350.000 din. Vsa čast banski upravi, ki v zadnjem času posveča toliko pozornost cestnemu prometu v naših krajih.

Dolnja Lendava. Občutna nesreča je zadela okrog 160 delavk pletilne tovarne Blan iz Bartoš, ki so kar na lepem postale brezposelne. Omenjena tvrdka se namreč iz neznanega vzroka seli iz Lendave v Karlovec, kjer gotovo ne bo tako dobro uspevala, ker delavne moči najbrž ne bo dobila za tako nizko ceno kot pri nas.

Kobilje. Naši gasilci so prejšnjo nedeljo proslavili 50 letnico obstoja. Za to slovesnost so se dobro pripravili, a sporeda niso mogli izčrpati, ker jih je motil dež, ki je bil zelo potreben.

Socijalna in zdravstvena pomoč severni meji

V zadnjem času prireja Državni higienski (zdravstveni) zavod v Ljubljani številne zdravstvene tečaje v krajih na naši severni meji. Njegov namen je, da vzbudi med prebivalstvom večje zanimanje za zdravstvena vprašanja, za higiensko povzdigo domačije in vasi ter pouče ljudstvo o nujnih pogojih za ohranitev zdravja. Ti tečaji so opremljeni z majhno potujočo razstavo, ki vsebuje slike in mlaže iz najvažnejših zdravstvenih panog, pa tudi najpotrebnejše pripomočke za pravilno nego dojenčkov. Razstavo, ki je nameščena skozi teden dni v šolskem poslopju ali v društveni dvorani, spremlja zaščitna sestra, ki razstavljene predmete razlaga in poučuje obiskovalce razstave. Ob večernih in jutranjih urah, kakor je krajevno bolj prikladno, so predavanja zdravnikov ali sestre, kjer se obravnavajo zlasti vprašanja splošne higiene, nege dojenčev, nalezljivih bolezni in male asanacije (zboljšanja). Vsako predavanje se zaključuje s filmom zdravstvene vsebine. Ti filmi so nazorni, zelo priljubljeni in ker so vsi vzeti iz vaškega življenja, lahko razumljivi in spodbudni. Zanimivo in značilno za ukaželjnost našega kmečkega prebivalstva je dejstvo, da je poljudno-zdravstvenega čtiva, s katerim razpolaga vsaka taka razstava in ki se deli brezplačno, vedno premalo, pa najsi bodo to knjige, brošure ali letaki o zdravstvenih vprašanjih. — Higienski zavod je pripravil več-

je število kaset z materialom za prvo pomoč, ki jo ob priliki zdravstvenega tečaja pokloni krajevni šoli, po potrebi pa tudi okoliškim.

Da bi se čim bolj povzdignila skrb za dojenčke, ki je važen zdravstven in narodnostni problem, obiskuje sestra ob času tečaja družine z dojenki na domu ter poučuje matere o pravilni negi. Ker pa je radi revščine materam mnogokrat nemogoče oskrbeti celo najnujnejše za dojenčka, je »Društvo prijateljev Slovenskih goric« veliko- dušno prisloščilo akciji Higienskega zavoda na pomoč s tem, da je oskrbelo opreme za dojenčke, ki jih zaščitna sestra na svojih posetih deli revnim materam. Oprema za dojenčke sestoji iz plenice, nepremočljivega platna, srajčke, steklenice z gumijastim natikom, mla, posipalnega praška in brisače. Delo, ki ga vrši »Društvo prijateljev Slovenskih goric«, zlasti njegova agilna podpredsednica gospa Klara Majcen, je zgledno in zasluži vse priznanje. Doslej je Društvo pripravilo okrog 350 oprem za dojenčke.

Zdravstveni tečaji po omenjenem načrtu so se že priredili na Ptujski gori v Halozah, v Slov. goricah pa v Gornji Radgoni, Apačah, pri Sv. Ani in pri Mariji Snežni. Akcija se nadaljuje in bodo v bližnji bodočnosti prirejani še enaki tečaji pri Sv. Jakobu v Slov. goricah, v Jarenini, št. Ilju, na Sladkem vrhu, v Zgornji Sv. Kungo-

Gospe. Alojzija je vedela, kaj se v tem času tam godi.

»Da,« si je dejala odločno, »nora sem bila. Toda kdo bi mogel vedeti, da se bo stvar tako končala?«

V tem trenutku so se vrata odprla. Preden se je Alojzija ozrla, je zaslišala Skanlonove besede:

»Ali nimate drugega dela?«

Ne da bi čakal na odgovor, je odšel v svojo sobo. Očividno je bil slabo razpoložen.

Tipkarica se je vrnila k stroju. Naglo je začela tipkati.

Telefon se je oglašil.

»Pisarna odvetnika Skanlona,« je rekla Alojzija v slušalko.

»Pokličite gospoda Skanlona,« je velel na drugi strani voda odločen moški glas.

»Koga naj javim?«

»Slavsona od dnevnika.«

»Potrpite za trenutke!«

Spojila ga je z odvetnikovim telefonom. Ko je zaslišala odvetnikov glas, je obesila slušalko, čez nekaj časa pa jo je previdno spet vzela v roko in prisluškovala.

»Poslušaj, Skanlon, ali bo prav takole: Ko je g. Skanlon doznal, da so ga v drugem okraju določili za kandidata, se je on samo smejal in skromno izjavil, da se ne čuti sposobnega za tako mesto. Rekel pa je tudi, da če prebivalci vztrajajo pri svoji nameri, sprejme kandidaturu in če bo izvoljen, se bo z vsemi močmi boril za pravice ljudstva.«

»Izvrstno!« se je zasmeljal odvetnik. »Boljše tudi jaz ne bi mogel napisati. Hvala lepa!«

»Veseli me, da si zadovoljen!« je odvrnil novinar. »Upam, da me boš po volitvah povabil na likof.«

»Vak način! Seveda, če ne bomo pogoreli.«

»Sedaj pa še nekaj! Ali je kaj novega v zadevi Mateskas?«

»Ne vem. Še nisem govoril z njo. Ta vražji preiskovalni sodnik me ne pusti k njej.«

»Tem bolje. Tudi to bomo porabili za vzbujenje javnega mnenja v tvoj prilog. Potrpi, bo že prišel čas, da boš videl svojo malo varovanko. Veruj mi, lepa deklica.«

»Mogoče. Toda zdi se mi, da bi vendar bilo bolje, če bi jaz bil poslušal svojo pamet, ne pa tvojo in bi bil odklonil to stvar. Denarja tako ne bom videl, poleg tega pa mi vzame mnogo časa...«

»Toda človek, misli na javnost. Verjemi mi, da v Pikertonu ni denarja, ki bi z njim mogel plačati reklamo, kakor ti jo bo naredila ta stvar. Ali si poslaniški kandidat more želeči kaj boljšega, kakor to, da je pred volitvami nekaj tednov zagovornik kake obtoženke.«

Na drugi strani se je slišal vzdih.

»Morda imaš prav. Oh, če bi tudi ženske imele volilno pravico! Do solz bi jih ganil.«

S tem se je razgovor končal. Skanlon je obesil slušalko. Isto je storila tudi tipkarica. Spet je začela tipkati.

ob koncu 18. stoletja še 175.000 plemiških rodbin. Če torej v Franciji po kakih novih pravilih ne bo nastalo kako novo plemstvo, ne bo čez kakih 200 let niti sledu več o prejšnjem francoskem plemstvu. Čez 60 let bo namreč v Franciji le še 2700 plemiških družin in čez 100 let nato komaj še 1000.

Dolga stavka

V majhnem francoskem mestu Barb pri Bordoju meščani že 17 let stavkajo. Ko so bile nedavno volitve v mestni svet, ni bilo niti enega meščana na volišče, tudi se ni nihče potegoval, da bi bil župan. In to traja že od leta 1922. Mesto bo še naprej imelo komisarja, ki ga upravlja. Vzrok tej svojevrstni stavki pa je v globi, ozi-

ti, v Selnici ob Dravi, v Marenbergu, Vuzenici ob Dravi in v Dravogradu.

Prebivalstvo, kateremu so tečaji in razstave namenjeni, naj se v obilnem številu posluži lepe prilike, da si pridobi znanja za ohranitev zdravja in varstva pred boleznimi, tem bolj, ker je vse, kar se nudi ob tej priliki, popolnoma brezplačno. Zlasti matere in dekleta naj ne zamude pouka in predavanj. Čim večje bo število obiskovalcev, tem večji bo tudi trajni uspeh akcije.

Naši rajni

Šmartno pri Slovenjgradcu. Štiri nove gomile v štirinajstih dneh na naši božji njivi — tri izmed njih pokrite z belim cvetjem! Ni se še posušila zemlja na svežem grobu Čas Josipine, soproge veleposestnika iz Dobrove, že je moral grobar vnovič zasaditi lopato za zadnji dom Roze Kac, p. d. Kušter, posestnice v Šmartnem. Le-ta je bila vzorna članica Marijine družbe in je bila položena v grob, okrog 65 let stara, še vedno kot dekle. Na zadnji poti so jo spremljale tovarišice in mnogi drugi. Pokojnica je bila zelo blagega značaja in vsak je našel v njeni hiši pomoč. — Tragično je preminul po mučni bolezni vrl mladenič Brezovnik Simon, trgovski sotrudnik iz Šmartna. Umrl je na posledicah prometne nesreče blizu Guštanja, ki se je pripetila v jeseni preteklega leta. Z užaloščeno rodbino, katere člani so tako tesno povezani med seboj v iskreni ljubezni, živo sočustvuje vse naše prebivalstvo. Pokojnika so vsi poznali kot veselega in dobrega fanta, ki je delal prav rad v društvi in se posebno zanimal za igre. Zato je imel pogreb, ki je pričel najbolj jasno, kako priljubljen je bil. Na njegovem grobu so se nagrmadili krasni vencici iz belega majskega cvetja. Njega so pokopali

Bodoče matere morajo paziti, da se izognejo vsaki lenivi prebavi, posebno zaprtju, z uporabo naravne »Franz-Josefove« grenke vode. »Franz-Josefova« voda se lahko zavziva in učinkuje že po kratkem času brez neprijetnih pojavov.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 23. V. 35.

v nedeljo, v torek, 16. maja, pa je jok zvonov oznanjal, da imamo zopet mrljica, 20 letno Cilko Aber, p. d. Škrubejevo iz Šmartna. Zopet je Bog presadil cvetko iz vrta Marijinega v svoje nebeške livade. Pobralla jo je zavrtna jetika. Umrla je s smehljajem na ustih. Hodili so jo trumoma kropiti in njen pogreb je bil nadvse ganljiv. Zgrnila se je k njenemu grobu vsa šmarska mladina. Pogreb je bil na četrtci, na dan Vnebohoda našega Gospoda. Prednica Marijine družbe je v lepih poslovnih besedah izrekla zahvalo v njenem imenu vsem, ki so jo tolažili v njeni bolezni. Dekleta pa so zapela ono prelepo: »Spomladi vse se veseli...« — Počivajte v miru, ki ste nas zapustili! — Žalujemo ostalim naše sožalje!

Sv. Barbara pri Mariboru. Sredi cvetoče pomladi se je poslovil od zemeljskega življenja vzoren mož Avguštin Štuber. Bil je dober družinski oče, skrben gospodar in radi tihega in mirnega značaja pri vseh splošno priljubljen. Njegovo geslo je bilo: moli in delaj. Na zadnji poti ga je spremljala ogromna množica ljudi. Zapustil je žalujočo ženo in otroke, katerim izrekamo sožalje — rajni pa naj počiva v miru!

Sv. Barbara v Slov. goricah. Žalost je napolnila srca, ko so v nedeljo, 23. aprila, zapeli zvonovi zadnji pozdrav blagi materi in dobri ženi Mariji Kranberger. Rajna je zapustila moža ter dva nepreskrbljena otročička. Po preteku desetih dni pa je neizprosna smrt ugrabila v isti hiši njeno mater Terezijo Škofič. Bila je skromna in delavna skozi vse življenje. Bog jima daj večni mir in pokoj — žalujemo domačim pa naše sožalje!

Razkrižje pri Ljutomeru. Zadnji teden smo spremljali k zadnjemu počitku znanega nam prijatelja Franca Smolkoviča iz vasi Veščica, katerega je v njegovih srednjih letih življenja poklical Vsemogočni k sebi. Na poti Ljutomer—Sv. Jurij ga je med vožnjo s kolesom zadela kap, kjer so ga našli zjutraj mrtvega. Bog mu bodi usmiljen sodnik! — Žalujemo naše sožalje!

Orehova vas-Slivnica pri Mariboru. V sredo, 10. maja, smo položili k večnemu počitku uglednega in obče priljubljenega, vzornega gospodarja

Spominki na sv. birmo!

Sv. birma je zakrament, zato je prav, ako daste mladini kot spominček na sv. birmo predvsem molitvenik in rožni venec!

Na zalogi imamo sledeče molitvenike:

»Angelček«

»Sveta pomlad«

»Življenje mojega življenja«

»Pri Jezusu«

»Ključek nebeški«

Posebno pa Vam priporočamo najlepši slovenski molitvenik z mnogimi barvanimi slikami »Bogu hvala«. Ta molitvenik bo za vse življenje najboljši spremljevalec Vaših otrok! Preden kupite kak drug molitvenik, si oglejte tega!

Rožne vence imamo na zalogi vseh vrst in vseh barv: steklene, koščene, lesene, biserne, v škatlicah, v usnjati torbici.

Venci za birmanke, voščeni in svileni!

Botrice, botri! Na dan sv. birmenimate časa kupovati, zato kupite te spominke že prej v prodajalnah

TISKARNE SV. CIRILA,
MARIBOR — PTUJ

Janeza Zigart. Pokojnik, ki je dosegel lepo starost 73 let, je bil zaradi svoje prijaznosti in postrežljivosti zelo priljubljen in spoštovan. Vsa komur je rad pomagal, posebno pri nesrečah pri živini ga bodo mnogi zelo pogrešali, saj je s svojimi bogatimi izkušnjami bil vedno rad na razpolago. Kot zaveden Slovenec in dober katoličan je v boju za naša načela bil vedno odločno in neustrašeno ob strani naših prvoboriteljev pok. Pišeka, Lobnika in Hirtija. Bil je soustanovitelj in dolgoletni član načelstva naše posojilnice, eden prvih načelnikov našega takrat daleč okoli

roma odškodnini v znesku 600.000 frankov, na katero je bila občina po nekem požaru gozdov v okolici mesta obsojena leta 1922. Nobeden izmed meščanov pa ne mara te odškodnine priznati, zato nihče ne mara iti v mestni svet. Brez velikih davščin te globe ne bi bilo mogoče plačati, nihče pa si ne more nakopati odgovornosti za nove davke. Tako je mesto še danes brez župana in brez mestnega zastopstva, komisar, ki mesto upravlja, pa nima pravice razpisati novih davkov.

Nepremišljeno

»Tako dolgo se ne boš izselil, dokler mi ne plačate zaostale najemnine!«

»O, to me veselil že zdavnaj si želim stalno stanovanje.«

»Gospodična!« je čez nekaj časa zaslišala iz druge sobe.

Vstala je in hitela k vratom.

»Prosim!«

»Naj prideta tisti ženski!«

»Saj sta že odšli!« je odvrnila gospodična, začudena nad tem, da odvetnik prej ni opazil, da je sama v pisarni.

»Zakaj pa ste ji pustili?«

»Ko sta slišali, da ste vi zagovornik Nine Matkas, sta rekli, da nimata tu nobenega opravka.«

»Kako to? Kdo sta bili?«

»Ena je bila mati Štefana Kmicic, ki ga je Nina obdolžila tistega umora.«

»Ka-aj?« je zavpil odvetnik. »Fantova mati je bila tu! In vi ste bili tako nespametni, da ste jo pustili proč?«

»Zakaj pa ne? To je vendar jasno, da ne morete zagovarjati obenem Nine in fanta!«

»Gos neumna!« je še bolj zavpil Skanlon. »Ali vam ni prišlo na misel, da bi iz starke morda izvlekel kako besedo, ki bi jo mogel porabiti v prilog svoje varovanke?«

Tipkarica je začudeno strmel vanj.

»Kaj zijate?«

V dekletu je zavrelo. Že prej je težko krotila ogorčenje, sedaj ga več ni mogla.

»Gospod Skanlon, vi ste satan!« je dejala s tresočim glasom.

»Res?« je vprašal odvetnik na pol začudeno, na pol šaljivo.

»Res! In prepričana sem, da boste v pekel prišli... Ko sem prišla k vam, sem mislila, da so odvetniki fini ljudje, ki jim je samo na tem, da branijo resnico in pravico. Kako bi mogla vedeti, da je to tako umazan poklic. Gre samo za ime in zaslužek. Prepričana sem bila, da bom priča tega, kako boste zagovarjali nedolžne in nastopali zoper morilce. Toda, kaj vidim? Odkar sem pri vas, ste sedaj dobili prvi slučaj umora, pri katerem je brezvestna punčara mesarsko umorila človeka, ki jo je ljubil in bi zaslužila vislice. Vse mesto ve, kaka je, a vi jo hočete rešiti in uničiti fanta, ki najbrž ni nič kriv. Pa to še ni dovolj. Celó od fantove matere bi radi izvlekli besede v prilog morilke. A ker je bila mati tako pametna, da je uvidela, da pri vas ne bo nič dosegla in je odšla, sem jaz neumna gos, ker je nisem pridržala. Hvala lepa za poklon! Gospod Skanlon, že prej me je dušil zrak vaše pisarne. Sedaj sem je sita. Dalje ne bom ostala.«

Tako hitro je govorila, da odvetnik ne bi prišel do besede, četudi bi jo hotel prekiniti. Spočetka se je smehljajal, a čez čas je smeh izginil z njegovih ustnic. Dekletove besede so bile preostre. A dasi je bil jezen, je sklenil, da bo na videz ostal miren. Ko je tipkarica utihnila, je nekam porogljivo vprašal:

»To je vse?«

(Dalje sledi)

KMEČKA ŽENA —

poznaš mesečnik »Kmečka žena«, list za tebe, da ti pomaga podpirati tri vogle pri hiši? Ako ga ne poznaš, piši upravi lista: Maribor, Koroška cesta 5, da ti pošlje list na ogled!

edinega gasilnega društva z slovenskim poveljevanjem; požrtvovalen podpornik našega Bralnega in izobraževalnega društva. Povsod, kjer je šlo za katoliško in slovensko stvar, je bil rajni žigart vedno med prvimi. Kako radi smo ga imeli, je pričal njegov pogreb, katerega se je udeležilo veliko njegovih prijateljev ter znancev. Pogrebni voz so spremljali domači gasilci, krsto so pa okrasili z mnogimi venci in šepki. Pogrebne obrede je opravil g. duh. svetnik in župnik Mihačič. Dobri Bog bodi rajnemu bogat plačnik in daj njegovi duši večni mir in pokoj — vsem žalujočim pa naše sožalje!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. V petek, dne 12. maja, je po dolgi in mučni bolezni umrla na Bresnici Stuhec Marija. Rajna je bila stara 81 let ter je bila skrbna ter dobra žena. Čez par let bi s svojim še živečim 90 letnim možem obhajala biserno poroko, a božja previdnost je ukrenila drugače. Njen pogreb je pokazal, kako so jo ljudje spoštovali. Kljub dežju jo je dosti ljudi spremilo na zadnji poti. Na pokopališču se je z lepimi besedami poslovil od rajne g. župnik, pevci pa so ji zapeli. Naj počiva v miru! — Žalujočim naše sožalje!

Gornja Radgona. V Stovenšencih je umrl v 69. letu starosti vrl krščanski mož Jakob Satler, ki je že čelj časa bolehal. Bil je član Apostolstva mož, ki je redno vsako prvo nedeljo navadno že ob treh zjutraj odšel v svojo precej oddaljeno župno cerkev. Že ves bolehen ni hotel opustiti nedeljske sv. maše, dasiravno je moral med potjo že večkrat počivati. Ko mu je bolezen popolnoma izčrpala moči in ni mogel več iz postelje, je s solznimi očmi zaprosil domače, da mu pokličejo duhovnika na dom, da se pripravi za pot v večnost. Svojo družino je vedno vzgajal v krščanskem duhu. Nešteto dobrih listov in revij prihaja v njegovo hišo. Na njegovi zadnji poti so ga poleg domačega g. župnika spremlili še g. dr. Trstenjak iz Maribora in njegov brat p. Angelus iz škofje Loke ter mnogo ljudi. Hudo prizadeti družini naše sožalje — rajnikovi duši pa večni mir in pokoj!

Mala Nedelja. Nemila smrt je iztrgala iz naše srede dijaka Stanka Filipič. Bil je star komaj 19 let. Bolehal je na jetiki nad tri leta. Na njegovi zadnji poti ga je spremljalo pet duhovnikov in nad 30 krojev fantovskih odsekov, ki so prihiteli iz Ljutomera, Sv. Jurija, Sv. Križa in iz Veržaja, da izkažejo prijatelju in tovarišu zadnjo čast. Želel je doseči vzvišen poklic, postati don Boskov sin, a previdnost božja je ukrenila drugače. Počivaj v miru in na svidenje, ko tudi nam poteče čas! Žalujoci babici in njegovim dobrotnikom naše sožalje! — V petek, 12. maja, smo položili k večnemu počitku Alojzijo Bohanec. Bolehala je že dalj časa in je bilo prizadevanje raznih zdravnikov brezuspešno. Zapušča 11 otrok, med katerimi je ena redovnica. Naj počiva v miru, žalujoci rodbini pa naše sožalje!

Sv. Frančišek Ks. V naši župniji letos neusmiljeno gospodarji kruta morilka smrt. Ni dolgo, ko so zapeli zvonovi in oznanili, da je odšla k Bogu po svoje plačilo po vsej dolni dobro pomnana Prhlinova Mica v 73. letu življenja. Bila je družbenica Marijina 35 let ter vneta tretjerednica 45 let. Zelo mnogo je žrtvovala in se trudila bodisi za zidavo novih cerkva kot za misijone, zato je gotovo, da je Bog svojo zvesto

služabnico obilno poplačal v nebesih. — Še je bila ta gomila sveža, ko so že zopet sporočili zvonovi, da je po kratki in mučni bolezni odšel pred večnega Sodnika posestnik Brgles Anton v 63. letu življenja. Čez dober teden pa je odšla za njim Laznik Marija, stara 73 let. Bila je velika prijateljica našega Prosvetnega društva in je vse društvene prireditve rada posečala. Z navdušenjem je podpirala in stala ob strani pri zidavi Prosvetnega doma, za kar naj ji Bog obilno poplača! Daj nam Bog še več takih mater, pa bo naša mladina bolj odločna in katoliško zavedna! — Komaj pa smo zasuli njen grob, že je neizprosna morilka-jetika pretrgala nit življenja

komaj 39 letnemu gospodarju Fedran Francetu. Mnogo se je trudil za svoje gospodarstvo in si vsa poslopja lepo uredil, ko pa bi imel uživati sadove svojega truda, ga je Bog poklical k sebi. Zato pa čujmo, ker ne vemo ne ure ne dneva! Bodi njemu in vsem rajnim zemljica lahka — hudo prizadetim pa naše sožalje!

Sv. Mohor pri Rogaški Slatini. Na dan sv. Zofije, ko je sonce zatonilo, je smrt pretrgala nit življenja marljivemu mlademu gospodarju na Rodnah, 35 letnemu Križan Jožetu, ki zapušča žalujočo ženo, štiri majhne otročiče ter sorodnike. Rajni naj počiva v miru, žalujočim pa naše sožalje!

Mladinski tabor v Mariboru od 29. junija do 2. julija 1939

Spored stanovskih zborovanj v Mariboru

Ob priliki velikega mladinskega tabora bodo tudi stanovska zborovanja za vse stanove, posebno za kmete, rokodelce in delavce. Zato vabimo slovensko ljudstvo, da se jih v obilnem številu udeleži.

I. Dijaki in izobraženci 30. junija ob 10 v Karlinovi dvorani (Dijaško semenišče): 1. Kristus, naš voditelj (dr. Capuder). — 2. Naša mladina — naš narod (dr. Korošec). — 3. Totalitarna družba in krščanstvo (dr. Ahčin).

II. Učitelji 30. junija ob 15 v Karlinovi dvorani: 1. Slomšek in sodobni učitelj (dr. Brumen). — 2. Vzgojna naloga sodobne vaške in mestne šole (dr. Ozvald). — 3. Učitelj, posredovalec verskih vrednot (Fr. Terseglav).

III. Kmetje 1. julija ob 10 v Karlinovi dvorani: 1. Duhovni temelji slovenskega kmečkega doma (dr. Hohnjec). — 2. Ali čuva današnji kmet nad svojo stanovsko samoniklostjo? (Dr. Sušnik). — 3. Izobražen kmečki fant — izobražen kmečki gospodar (M. Geratlič). — 4. Glavni pogoji gospodarskega napredka kmečkega stanu (dr. Lavrič). — 5. Izseljensko vprašanje (p. K. Zakrajšek).

IV. Obrtniki 1. julija ob 10 v dvorani Ljudske univerze, Slomškov trg 17): 1. Dobro obrtniške družine podlaga obrtniškega blagostanja (Fr. Žebot). — 2. Kako obnoviti rokodelsko stanovsko omiko (Fink). — 3. Življenjska skupnost mojstra, pomočnika in vajenca (p. Laura). — 4. Bodočnost in pomen obrti v modernem gospodarstvu (dr. Gosar).

V. Delavci 1. julija ob 15 v dvorani Ljudske univerze): 1. Duhovna stiska industrijske delavske družine (D. Oberžan). — 2. Delavci, pionirji bodoče industrijske stanovske omike (dr. Dobnik). — 3. Stanovska vzgoja delavske mladine (Preželj). — 4. Socialni in gospodarski položaj slovenskega delavca (R. Smersu). — 5. Pomen strokovne organizacije (P. Rozman).

Začasne prijave

Še zdavnaj je potekel rok, do katerega bi nam morali poslati izpolnjene začasne prijave. Svoje dolžnosti pa do sedaj mnogo odsekov in krožkov

še ni izpolnilo. Odpošljite te začasne prijave takoj! Dokler ne dobimo vrnjenih začasnih, ne moremo poslati prijavnih pol. Še enkrat: bodite točni v poslovanju!

Taborni sklad

Ker je rok nabiranja že potekel, prosimo odseke in krožke mariborske in celjske podzveze, da po prejeti položnici takoj odpošljejo nabrani denar finančnemu odseku pripravljalnega odbora, izpolnjene nabiralne izkaznice in izkaz prispevkov pa naši pisarni. Zavedajte se, da zavisi uspeh tabora od tega, kako bo pripravljen, priprave pa zopet od finančnih sredstev. Storitorej takoj vojo dolžnost! Prispevajte svoj delež za kritje ogromnih stroškov!

Narodne noše

bodo tvorile poseben del v slavnostnem sprevedu v nedeljo, 2. julija. Dale bodo sprevedu potrebno pestrost in živahnost. Razporejene bodo po pokrajinskih skupinah. Skrbite, da bodo vse narodne noše iz vašega kraja 2. julija gotovo v Mariboru!

Konjenica

bo tvorila čelo spreveda. Vodstvo je tudi letos prevzel br. dr. Jože Kovačič, ki je vodil konjenico že v sprevedu na ljubljanskem taboru. Organizacija za mariborsko podzvezo pa je poverjena br. dr. Jožetu Žitniku. Vse naše člane, ki so služili vojake pri konjeniških enotah, in one, ki znajo jahati, pozivamo, da se takoj priglase pripravljalnemu odboru v Mariboru. Vsak mora imeti fantovski krog, črne usnjene škornje z ostrogami in bele rokavice. Vojaška oblast nam bo dala na razpolago okrog 50 konj z vso opremo. Ker pa bo udeležba članov-konjenikov večja, prosimo vse one, ki so iz krajev (v mariborski podzvezi), kjer imajo primerne jahalne konje, da jih pripeljejo s seboj v Maribor. Kdor od teh ne bi imel jahalne opreme, mu bomo opremo oskrbeli mi. Priglasite se takoj! Sporočite, ali pripeljete konja sami ali ne, dalje ali potrebujete opremo in kakšno.

Naše geslo v teh tednih je:

Kdor je naš, pojde z nami v Maribor!

Društvene vesti

NEKAJ NAVODIL UDELEŽENCEM PROSVETNEGA TABORA V SLOVEN. BISTRICI

Kolesarji, ki bodo 4. junija v sprevedu tvorili posebno skupino, bodo kolesa spravili na malem letnem telovadišču, osebni avtomobili naj zapeljejo na župnijsko dvorišče, tovorni avtomobili in avtobusi ostanejo na trgu pred kaplanijo.

Pri ljudskem petju med sv. mašo se bodo pele pesmi mariborskega tabora le v primeru, da jih

bo članstvo obvladalo, sicer bomo vzeli splošno znane cerkvene ljudske pesmi.

Opoldne bodo udeleženci dobili obed v gostilnah, s katerimi je pripravljali odbor že stopil v stik, da se bo obed dobil že za 5 din. Pravočasno bo javljeno, s katerimi gostilnami smo se pogodili in kako se naj razvrstijo udeleženci iz posameznih krajev. Ozirali se bomo seveda predvsem na one, ki bodo svojo udeležbo vsaj tri dni prej pisмено javili. V lastni zalogi bomo imeli le mrzla jedila in pijače.

Člani in mladci se za popoldanski nastop pripravijo v veliki dvorani Slomškovskega doma, članice, mladenke in gojenke pa čakajo v mali dvorani in v sosednjih prostorih. Po nastopu bodo ostali na telovadščici in gledali vaje drugih.

Vlaki bodo ta dan ojačeni. Vozni red najvažnejših vlakov:

Iz Maribora odhod ob 5.07 in 9.16, prihod v Slov. Bistrico ob 6.10 in 10.15.

Z Zidanega mosta odhod 4.04, prihod 7.03.

Iz Ljubljane odhod 5.30 (0.45), prihod 8.58 (6.10).

Iz Slov. Bistrice vozi vlak proti Ljubljani ob 18.17, proti Ljubljani, Mariboru in Ormožu pa ob 21.12. Povprečno odhaja vlak z naše postaje vsako uro.

V zalogi imamo že posrebrene taborne znake. Lepake, ki so jih društva prejela, naj pribijejo na vidnem mestu, da glasno vabijo naše zavedne ljudi 4. junija v Slovensko Bistrico.

*

MLADINSKI DAN V RAČAH

Mladina — fantje in dekleta iz Slomškovskega krožja — se bo zbrala v nedeljo, 11. junija, v Račah k skupni manifestaciji za svoje vzore. Vsi odseki in deklinski krožki se že marljivo pripravljajo, da bo ta mladinski dan, ki je priprava na mariborski tabor, lepo uspel v vsakem oziru.

Kmečki tabor v Št. Jurju ob j. žel. od 28. do 29. maja 1939

V nedeljo (binkoštno) zvečer kresovanje po okoliških hribih. Na novem stadionu za Katoliškim domom ob 20 zgodovinska kmečka igra »Milnarjev Janez«, pri kateri sodeluje 80 igralcev, konjenica in godba.

Binkoštni ponedeljek dopoldne: 1. ob 7 zbiranje udeležencev pred Katoliškim domom, nato odhod na železniško postajo, kjer bo sprejem gostov. — 2. Ob 8 sprejem na taborišče pri Katoliškem domu: na čelu konjenica s državno in narodno zastavo, kolesarji, vozovi s prizori iz kmečkega življenja, narodne noše, prapori MKZ, godba, gostje, odbor KZ, pevski zbori, vozovi z udeleženci in drugo občinstvo. — 3. Ob 9 sv. maša na prostem in verski govor (g. prof. Ivan Ziličar); med sv. mašo pojejo združeni pevski zbori. — 4. Po sv. maši blagoslovitev prapora MKZ. Botrujeta gospa Natlačenova in podpredsednik narodne skupščine g. Alojzij Mihečič. — 5. Tabor: a) Naša pesem, združeni pevski zbori; b) otvoritev in pozdrav predsednika; c) govori; d)

Odseke in krožke prosimo, da vežbajo pesmi, ki se bodo pele pri sv. maši. Pohitite s prijavami!

*

Sv. Janž na Dravskem polju. Na binkoštni ponedeljek se vprizori v društvenem domu ob 15 igra »Župnik iz cvetočega vinograda«. Z igro bo gostoval fantovski odsek iz Limbuša. Pridite si igro ogledati!

Polzela. Tombola Prosvetnega društva se bo vršila nepreklicno na binkoštno nedeljo, 28. maja, ob treh popoldne pri Društvenem domu. Vsak si lahko ogleda krasne dobrote, ki so razstavljene v Društvenem domu. Za 8 din se boš lahko peljal z motornim kolesom na binkoštni ponedeljek, kamor te bo volja, ali se boš pa odpočil na divanu, katerega lahko dobiš, če se tombole udeležiš. Poslušaj pesnika, ki pravi: »Sreča te išče, um ti je dan, našel jo bodeš, če nisi zaspan!« Torej na Binkošti ne smeš doma spati, pa boš dobil enega od 23 krasnih dobrot in 800 praktičnih, ki bodo na tej do sedaj največji tomboli v Savinjski dolini.

Sv. Rupert nad Laškim. Fantovski odsek priredi na binkoštno nedeljo, 28. maja, po drugem sv. opravi ob enajstih velezanimivo igro: »A njega ni...«

zaključna himna. — Popoldne: ob 13 večernice v farni cerkvi; 2. ob 14 pevski nastop zborov: pesmi »Domovina«, »V planinski raj«, »Jutranja zarja«; 3. igra na prostem »Milnarjev Janez«.

Udeleženci se prosijo, da se strogo ravnajo po navodilih rediteljev; le tako bo mogoče izvesti lep sprejem in ves potek tabora.

Za prehrano bo zadostno priskrbljeno na taborišču, da udeležencem ne bo treba zapuščati prostora, kar je važno zato, ker se popoldanska prereditve začne točno ob 14. Konec bo tak čas, da bo mogoče na vlake v vse smeri. Oskrbljeni so tudi hlevi za konje in shramba za kolesa.

V počastitev naših gostov smo naprosili vse hišne posestnike, da okrasijo okna in razobesijo zastave. Udeležence prosimo, da lokalov, ki ne bodo razobesili zastav, ne obiščejo!

Ker bo zlasti sprejem nekaj svojevrstnega, naj bodo vsi udeleženci točno ob sedmih na zbirališču pred Katoliškim domom, oziroma na postaji.

bo naletel na gostoljubje, nikjer pa na kako mržnjo ali še celo na narodno hujskanje pri Svečincanih. Zato ne razumem, kako more kdo pisati in trditikaj nasprotnega. Mnenja sem, da bi morali prebivalci obmejnih krajev živeti v brat-ski slogi, ker nesloga nam ne koristi, pač pa nasprotno. Tudi vsa kritika, upravičena in neupravičena, bi se morala iznašati na pameten način. Zavedati se moramo, da nas opazuje zelo veliko oči, ki komaj čakajo, da bi videle kaj slabega. — A.

Gornja Radgona. Ob posvetitvi družine Jožefa Ploj v Lastomercih 3 so nabrali za novo goslovje gostje 82 din. Ne pozabimo na svoje versko-narodne dolžnosti ob podobnih prilikah. Vsem darovalcem pa iskrena hvala!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. V zadnjem času so se pri nas poročili: Radoš Leonard, orožniški narednik iz Ivanjkovcev, s Petek Jožico, dipl. babico iz Cvetkovec; Prejac Janez iz Bresnice s Tušak Marijo od istotam; Senica Peter iz Cvetkovec je šel v velikonedeljsko župnijo po Petek Ottiljo. Vsem skupaj obilo sreče! — V Osluševcih so se v noči zopet oglasili tatovi ter odnesli Marjetki Horvat več kokoši.

Fram. Dne 20. maja se je poslovil od nas in odšel v Ljubljano šolski upravitelj g. Jožef Tav-

»NAŠ DOM« —

je družinski list za vse, zanimiv, poln slik in povesti. Vsako društvo ga ima, oglej si ga! Lahko pa ti ga pošljemo tudi na ogled, piši upravi: Maribor, Koroška cesta 5.

želj. V dobrih dveh letih, kar je bil tukaj, je kot izvrsten šolnik veliko storil za pouk šolske mladine in zlasti lansko zimo revnim otrokom oskrbel kruh in obleko. Ustanovil je in vodil dva letnika kmečko-nadaljevalne šole. Bil je neustrašen za katoliška načela ter je zelo uspešno vodil tajništvo JRZ v Framu. Fantovski odsek in pevski zbor, ki jima je bil posebno naklonjen, mu bosta hvaležna. Vsi mu ob slovesu želimo zdravlja in zadovoljnosti v beli Ljubljani!

Sv. Barbara v Haložah. V nedeljo, 14. maja, so nas zelo presenetili pevci od Sv. Jurija ob Taboru, ki so res lepo zapeli pri pozni sv. maši. Bilo je okrog 30 pevk in pevcev, ki so s svojim pevo-vodjem obiskali svojega rojaka g. župnika Grob-lerja. Izletniki so žal imeli ta dan neugodno vreme, da niso mogli po želji izrabit izleta, zato jim Barbarčani želimo več sreče z lepim vremenom, kadar nas bodo še posetili. Želimo si večkrat izletnikov, da si ogledajo naše vinorodne Haloze, zlasti, da bi organizirali v jeseni nakup našega grozdja, posebno iz krajev, kjer vinska trta ne raste, pa vam iz južnih krajev grozdje drago prodajajo, ko ga pa imamo v Haložah dovolj, ako nas ne obiščejo nesreče. — Prvo škropljenje smo že izvršili, zato se za nekaj časa peronospore ne bojimo, galice pa so nam dovolj priskrbele domače kmetijske organizacije, ki so vzele nase veliko skrb in odgovornost. Upamo, da bodo člani to upoštevali in se znali prav ravnati.

Sv. Križ pri Belih vodah. Binkoštno romanje. Romarji Sv. križa, pridite na binkoštno nedeljo! Zvečer ob sedmih bo pridiga, pete litanije z blagoslovom in spovedovanje. Na binkoštni ponedeljek ob petih bo sv. maša in obhajanje romarjev. Ob šestih prvo sv. opravilo, ob osmih sv. maša, ob desetih drugo sv. opravilo. — Prihodnji romarski shod bo na praznik Srca Jezusovega, 16. junija, in na praznik Janeza Krstnika (kres), 24. junija. Častilci Jezusovi, pridite k Sv. Križu, o katerem je zapisal škof Slomšek ob posvetitvi tega svetišča: Kristjani le k tebi hitijo, Slovencev zaupanje si!

Sv. Štefan. Po 24 letnem delovanju v naši žup-niji nas je zapustil g. župnik Franc Močnik ter se preselil v župnijo Stoprce. Neumorno je bil delaven za zveličanje duš in za vsestranski bla-gor župljanov. Ne moremo mu povrniti tega, kar je storil za nas, osebno za mladino. Zato mu ključemo: Bog Vam bodi plačnik in pomočnik na novem mestu!

Viničarski vestnik

Viničarsko-delavski tabor v Jeruzalemu

Viničarsko-delavski tabor se bo vršil 18. junija, v slučaju slabega vremena ta dan pa 25. junija, v Jeruzalemu. Vabimo tudi bratsko Kmečko zvezo, vabimo fantovske odseke, dekliske krožke, prosvetna društva, saj to so naši fantje in dekleta. Spored tabora bo naslednji: ob 9 sv. maša s cerkvenim govorom. Med sv. mašo bo ljudsko petje s spremljanjem viničarske godbe »Slavček« od Sv. Miklavža. Pele se bodo znane taborske mašne pesmi. Po sv. maši bo ljudsko delavsko zborovanje. Govorili bodo gg.: minister Snoj, narodni poslanec Marko Kranjc, predsednik ZZZ Franc Preželj in strokovni tajnik Joža Košnik. Popoldne bo pri Majerleki v Jeruzalemu prijateljska zabava z bogatim srečolovom v korist zgrad-be Viničarskega doma. Vsi se prav vljudno vabite, da se našega tabora udeležite!

Dopisi

CENJ. DOPISNIKI — POZOR!

Prihodnjo številko »Slov. gospodarja« bomo zaradi binkoštnih praznikov zaključili v soboto, 27. maja, zato pošljite svoje prispevke tako, da jih bomo imeli v roki v petek, 26. maja. V torek, 30. maja, moremo v list uvrstiti le najnujnejše vesti.

*

Svečina. Ljubo doma, kdor ga ima! Naš lep dom je Svečina, njen ponos pa prekrasna okolica, posejana z bogatimi vinorodnimi goricami, katerih rujno vince prav gotovo uživa sloves po naši, a tudi izven naše države. Najbolj znamenit izmed vseh gričev pa je gotovo špičnik, kateri se še posebno odlikuje po izredno dobri kapljici. Če te popelje pot po grebenu, te levo in desno spremljajo ponosni vinogradi in to vse tja do nam znanega spomenika sv. Jurija, kjer se ne hote odkriješ in vzklíkneš: Lepa si ti domača zemlja, čuvaj te Bog! V »Edinosti« z dne 13. maja čitam članek, v katerem omenja pisec ponos-n kmečki spomenik, kateri se nahaja na res lepi točki. Ni pa točna trditev, da bi imel 471 m nadmorske višine, kajti ta točka se, žal, nahaja še preko meje. Stvarna višina je 429 m. Popotnik, katerega zanese pot skozi naš del slovenske zemlje, je gotovo očaran nad to lepoto. In povsod

Poslednje vesti

SLOVENIJA HUDO UDARJENA OD POVODNJI

Klic po regulaciji Pesnice

Spredaj poročamo o povodnji v Pesniški dolini in po krajih, skozi katere rolni Cirkniški potok. Od našega prvega poročila v ponedeljek, 22. maja, pa do drugega, 23. maja dopoldne, skoraj neprestano dežuje in je tudi povodenj v naseljih ob Pesnici dobila v teku 24 ur še mnogo strašnejše lica, ker voda ni padla, ampak radi dolivov z neba narašča in ljudje trdijo, da ni bilo v Pesniški dolini tako hude povodnji od leta 1926. Prebivalstvo je v ožgled taki nesreči, ki raste od ure do ure, obupano in upravičeno obtožuje merodajna mesta, ki zavlačujejo regulacijo Pesnice od prevrata.

Dve desetletji se že razpravlja ob vsaki povodnji o uravnavi Pesnice, a do danes se z delom niti pričelo ni! Stroški regulacije bi se bili že davno povrnili s povečano davčno in gospodarsko močjo prebivalstva Pesniške doline, ki bi se pokazala in znatno narasla po regulaciji.

Tokratna povodenj naj bo za odločilne činitele zadnji opomin, da najmanj dvakrat na leto razbesneli Pesnici uravnajo tok in obvarujejo prebivalstvo pred vsakoletno nepregledno škodo.

Povodenj pri Slovenjgradcu in Vuzenici

Nesreča zgodnje in hude poplave ni zadela samo Pesniško dolino ter razne kraje po mariborski okolici radi naraslih hudournikov, ampak so razlivi vod in plazovi povzročili razdejanja tudi pri Slovenjgradcu.

Posestniku Turičniku iz Gradišča je voda porušila 80.000 din vredni mlin. — Posestniku Juriju Briemanu je v noči plaz podsul hišo in je revež v zadnjem trenutku rešil sebi in družini golo življenje. — Posestniku Francu Tresjaku je podrla valovje jez na žagi in ga je nesreča oškodovala za 40.000 din.

V kraju Troblje je povodenj razdrila banovinsko cesto na dolžino 50 metrov.

Škodo krog Slovenjgradca cenijo nad en milijon dinarjev. Poslanec slovenjgraškega okraja g. Teuerschuh si je ogledal škodo in se je takoj odpeljal v Beograd, da izposluje najbolj prizadetim podporo.

Potok Cerkvenica, ki teče izpod Velike Kope skozi Vuzenico v Dravo, je v noči na ponedeljek tako razbesnel, da je že na vse zgodaj začel rušiti mogočne sklade lesa ter hlovov in je bilo resno ogroženih več žag, ki stoje ob potoku po dolinici do Vuzenice. Valovje hudournika je odneslo v Dravo vse, kar mu je količkal oviralo siloviti tok. Ob sedmih zjutraj 22. maja se je udal prehudemu vodnemu pritisku in zrušil leta 1937 zgrajeni betonski most ob železniškem mostu.

Nalivi po Ptujem polju in poplava Dravinje

V noči od sobote na nedeljo se je utrgal oblak nad Ptujem poljem in povzročil poplave po cestah, poljih, travnikih in sprožil plazove po vinogradih.

Potok Grajena je prestopil bregove in je odplavljal nekaj lesenih mostov.

Od poplave so močno prizadeti vsi kraji ob Dravinji od njenega izvora do izteka v Dravo.

Poročila iz celjskega, laškega in šmarskega okraja

Od poplav so hudo trpeli celjski, laški in šmarski okraj. Voglajna in Savinja sta se razlili po travnikih in poljih, skozi katere tečeta. Najbolj udarjeni so radi poplave kraji: Store, Sv. Jurij ob juž. žel., Grobelno, Sv. Vid in deloma tudi Šmarje pri Jelšah.

Prehudi in predolgo trajajoči nalivi so seve tudi razpihali Sotlo od Rogatca do njenega izliva. Posestniki, ki imajo travnike ob Sotli, so ob seneno košnjo, ker razlita Sotla oblati krmo tako, da ni za uporabo.

Po več obsojskih naseljih je vdiral voda v hiše in so ljudje morali zbežati, da so si oteili življenje.

Nekatere vasi v rogaškem okraju je pred nedavnim zabila toča in sedaj jim je pobrala povodenj to, kar bi bilo ostalo po ledenem biču.

Strahote povodnji na Kranjskem

Obupna poročila o strahotah povodnji prihajajo tudi s Kranjske, kjer so po dosedanjih vesteh najhuje prizadeti Krška dolina in Dobrepoljska kotlina,

Z Gorjancev prihrumeli hudourniki so strašno opustošili vasi Dolenja Šutnja in Sv. Križ pri Kostanjevici, kjer so doživeli isto nesrečo pred dvema letoma. Po okolici Kostanjevice se razliva vodovje, ko to pišemo, en meter visoko in uničuje polja, travnike ter ruši hiše in ceste zveze.

Isto žalostno sliko kot Krška dolina nudi tudi Dobrepoljska kotlina, katero pustošijo hudourniki in so že uničili najbolj obetajoče poljske pridelke.

V prednjem kratkem opisu smo sporočili čitateljem poročila o strahotah povodnji samo iz onih prizadetih krajev, kateri so javili blíž nesreče oblasti, bogznanj koliko pa je še takih krajev, iz katerih ni bilo mogoče obvestiti merodajnih mest, da se razliva valovje in prožijo radi neprestanih nalivov zemeljski plazovi.

Deževje od sobote do torka, ko razpošiljamo »Slov. gospodarja«, je oškodovalo v najbolj odločilnem letnem času vso Slovenijo za težke milijne in bo prebivalstvo lepe naše domovine predano obupu, ako ne bo prišla kaka izdatna državna pomoč.

Strašna poplavna nesreča tudi v Srbiji

SedANJI nalivi niso omejeni samo na Slovenijo, ampak je nesreča poplav hudo zadela tudi južne kraje naše države. Med nevihto in nalivom zadnjo soboto zvečer je prihrumel v vas Belo Palanko med Nišem in Pirotom v Srbiji za 12 m narasli hudournik in je uničil vse, na kar je zadel. Voda je odnesla in razdejala 45 hiš, drugih 50 pa tako poškodovala, da ni mogoče v njih prebivati. 17 ljudi in 500 glav goveje živine je utonilo.

GOSPOD BAN V PTUJU

G. ban dr. Marko Natlačen je začel 22. maja svoj službeni obisk po ptujem okraju in se je napotil najprej v mesto Ptuj, ki ga je sprejel z velikimi slovesnostmi. Že na meji okraja so sprejeli in pozdravili g. bana okrajni načelnik g. dr. Vidic, poslanec g. M. Kranjc, Peter Maležič, član banskega sveta za ptujsko mesto, in banski svetnik Franc Prelog. V spremstvu imenovanih odličnikov se je pripeljal g. ban v Ptuj, ki ga je pozdravil z zastavami, godbo in tritisočglava ljudska množica in šolska mladina ga je navdušeno pozdravljala.

Prvo dobrodošlico mu je izrekel g. mestni župan dr. Alojzij Remec, za njim zastopnik duhovščine in v imenu šolske mladine sta mu bila izročena dva krasna šopka. Sprejema so se udeležili gasilci iz vsega okraja s tremi zastavami ter člani fantovskih odsekov in članice dekliških krožkov v krojih in z zastavo.

Za prisrčni sprejem se je g. ban zahvalil in poudaril, da je manifestiral Ptuj z veličastnim sprejemom bana kot najvišjega predstavnika oblasti v Sloveniji predvsem za kralja in državo.

Banovi zahvali je sledila narodna himna, nakaar je odšel g. ban v okrašeno mestno posvetovalnico, kjer je g. župan dr. Remec sporočil na slovesni seji, da je g. ban imenovan za častnega meščana mesta Ptuj.

G. ban je izrekel zahvalo za najvišje priznanje in je pričel s sprejemanjem odposlanstev županov, duhovščine, uradništva, učiteljstva in zastopnikov naših kulturnih in gospodarskih organizacij, katere so mu sporočile najnujnejše potrebe ptujkega okraja.

SPOMINSKA SVEČANOST

za vojak, padlimi pred 20 leti v bojih za severno mejo Jugoslavije v Guštanju

V bojih za Koroško so v okolici Guštana našli junaško smrt nadporočnik Franjo Malgaj ter pešca Anton Ermenc in Ivo Zupandžič. Zadnje imenovani je bil ujet od volksverorcev ter od podivjanih sovražnih vojakov v občinskem zaporu ubit. Radi počastitve spomina mučenika za

Pri neredni stolici, napetosti črev zaradi zaprte prav odlično odvaža naravna »Franz-Josefovica« grenka voda zaostanke prebave, nakopičene v črevih. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josefovica« voda s polnim uspehom pri odraslih kakor tudi otrocih.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

svoboda velike države je tvorilo glavni del svoje časti odkritje spominske plošče na prodelu občinske hiše v Guštanju Jovu Zapundžiču, ki je bil rodom iz Like in vojak solunskega odreda. Kljub silnemu nallivu se je zbrala po službi boja za padlimi junaki, pri kateri je izpregovoril lepe spominske besede domači g. župnik Barbič, velika množica ljudstva pred občinsko hišo, ki je bila za slovesnost lepo okrašena. Po pozdravnih besedah predsednika Zveze legionarjev za osvojitve severnih krajev g. Guština je kot domačin in predsednik krajevne organizacije Legije koroških borcev v Guštanju g. Janko Gačnik izrekel zahvalo vsem, ki so pripravljali to svečanost, ter vsem, ki so kljub slabemu vremenu prihiteli v Guštanj, da počaste spomin onih, ki so ljubezen do svoje rodne grude poplačali s svojim življenjem. Nato se je vršilo polaganje vencev. Med drugimi je bil položen lovorjev venec od Prosvetne zveze in od mariborske podzveze fantovskih odsekov. Potek proslave dokazuje, da so vsa društva na naši severni meji enotna ter pripravljena na skupno delo, ki bo gotovo imelo svoj uspeh. Kljub skrajno slabemu vremenu so se delegacije vračale v Ljubljano, Maribor, Celje in v druge kraje z zavestjo, da narod ni pozabil onih svojih sinov, ki so z dejanji dokazali ljubezen do svojega naroda in svoje narodne države.

Domače novice

Sadjarsko in vrtnarsko društvo je zborovalo. V nedeljo, 21. maja, so imeli naši sadjarji in vrtnarji, organizirani v Sadjarskem društvu, zborovanje v Celju. Pozdravni govor je imel agilni sivolasi predsednik g. Martin Humeč, ki je podal zelo obširno predsedniško poročilo. Po njegovem poročilu je pa prevzel vodstvo zborovanja podpredsednik društva ravnatelj mariborske Vinarske šole g. Priol. Sadjarsko društvo je zaključilo 18. leto svojega plodonosnega delovanja. Društvo šteje danes 271 podružnic z 11.275 člani. Društvo je priredilo 426 predavanj in tečajev. Sedaj ima v načrtu zidavo sadnih skla-dišč po sadjerodnih okoliših ter zidanje sadnega skladišča v Mariboru. Na vse svoje delo je Sadjarsko društvo lahko ponosno.

Novi telefonski postojanki. Na posredovanje poslanca Fr. Žebota in na prizadevanje merodajnih krajevnih činiteljev sta bili zadnjo nedeljo in ponedeljek otvorjeni novi in potrebni telefonski postojanki v Selnici ob Dravi in v Jarenini.

Kajnov zločin radi denarja. V Sotonskem v šmarju pri Jelšah se je zgodil zadnjo soboto zvečer Kajnov zločin z naslednjim ozadjem: 46 letni hlapec Franc Jereb si je prislužil z delom po Franciji in Belgiji 20.000 din. Sedaj je bil uslužben pri posestniku Karlu Poškaku ml., ki se je hotel polastiti hlapčevega denarja. K umoru je nagovoril 25 letnega Jožefa Verbovšek. V soboto sta odšla z doma Pošak in njegova žena. Verbovšek je prišel k Poškaku in s hlapcem sta se podala v klet pit. Med pitjem je Verbovšek nenadoma ustrelil Jereba med rebra in nato pobegnil. Šmarski orožniki so prepeljali Jereba v celjsko bolnišnico, kjer je podlegel poškodb v nedeljo zvečer. Pošaka in Verbovška so odvedli v zapore v Celje.

Električni tok ubil strojnika. V ljubljanskem kopališču Ilirija je ubil električni tok 44 letnega strojnika Antona Štalca.

Romanje v Slov. Lurd — Rajhenburg. Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico priredi 8. in 9. julija veliko romanje v Slovenski Lurd — Rajhenburg. Vljudno vabimo vse Marijine častice, predvsem častice lurske Matere božje, da se te božje poti udeležite v prav obilnem številu. Za to romanje je dovoljena polovična cena od vseh železniških postaj na progi Maribor—Rajhenburg. Romanja se lahko udeležijo ne samo člani in članice, ampak tudi vsi prijatelji društva in vneti Marijni častilci. Prijaviti se je treba do 20. junija v društveni pisarni Gledališka ulica 4, katere je odprta vsako sredo od 8 do 10, ali pa pri posameznih odbornicah. Pismene prijave pa je treba poslati na naslov: gospa Bauman Katarina, Maribor, Tržaška cesta.

Iz naših društev

Sv. Urban pri Ptuj. Na binkoštni ponedeljek ob 15 uprizori Bralno društvo iz Krčevine pri Ptuj v prosvetnem domu dramo iz svetovne vojne v šestih slikah: »A njega ni...«

Črešnjevce pri Slov. Bistrici. Napovedani te-lovadni nastop, ki bi se moral vršiti v nedeljo, 21. maja, je preložen na binkoštni ponedeljek, 29. maja. Nastop se namreč radi dežja ni vršil.

Kmečka trgovina

Skrbite za boljše cene

slušimo na vsakem koraku. Poudarja se to v številnih pismih iz kmečkih vrst. Vsak bi rad drago prodal in poceni kupoval. Pri tem pa najbolj uspe le tisti, ki več zna, ki je brezobziren, ki je brez vesti. So ljudje, ki jim je glavna skrb, kako na lahek način priti do zaslužka. Temu cilju posvetijo vse svoje delo. Na drugi strani pa imamo široke kmečke vrste, ki vse svoje delo posvetijo zemlji. Da so ti manj sposobni v borbi z drugimi, ko se začne medsebojna kupčija, je jasno vsakomur. Kmetje vedo, da so tu šibkejši in zato toliko klicev po boljših cenah. Klici prihajajo, a kdo jih čuje? Prihajajo na razna uredništva listov. Tu je odziv ta, da se pač napiše, da so cene kmetijskim pridelkom nizke, zraven se pa še navajajo cene raznim pridelkom v informacijo čitateljem. Več pa uredništva časopisov tudi ne morejo storiti, ker pač stoje v sredi med kupci in prodajalci, a so brez vsakega vpliva na ene kot na druge. Listi, ki so bliže kmečkim vrstam ali so pa namenjeni izključno kmetom, gredo še tako daleč, da informacije o cenah kmetijskih pridelkov tuhtam zabeležijo kar najugodnejše, samo, da bi se kmetje pri kupčiji vedeli ravnati in se za ceno držati. Drugo pa uredništvo ne more storiti, ker pač ni kupec, ne izvoznik, ne državna oblast in se mora ravno tako (včasih v še večji meri) pokoravati zakonom. Uredništva listov ne morejo nič za to, če tu in tam kdo koga opehara, če ni izvoznih dovoljenj, če je kupčija pod ničlo. Lahko vse to opiše, lahko vse to graja (kar se tudi vrši v mejah zakonskih možnosti), a nima sredstev niti oblasti, v te stvari globlje poseči. Klici, da naj uredništva skrbijo za boljše cene, prihajajo zato na nepravni naslov.

»Prizad« in naš izvoz

V naši državi se vse izvažajo preko »Prizada«. Ta pa v glavnem pospešuje na vse mogoče načine izvoz žita. Najmanj pa ta izvozni zavod pospešuje izvoz vina. Lani bi lahko bili v Nemčijo prodali 2000 vagonov našega vina, a prodali smo ga samo 120 vagonov. Tako bogata Vojvodina izvažajo po visoki ceni žito, dočim ostali predeli države (Dalmacija, Slovenija) ne morejo prodati vina, pa čeprav je cena sorazmerno s pridelovalnimi stroški nizka. Ker se toliko podpira izvoz žita, je žito drago tudi v državi, kar občutimo posebno Slovenci, ki moramo žito kupovati. To, kar pridelamo, ne moremo niti po nizki ceni prodati, kar pa potrebujemo, pa moramo drago plačati. In zaključek tega je revščina, za katero nosi v veliki meri odgovornost tudi »Prizad« s svojim enostranskim pospeševanjem izvoza.

Gospodarske zanimivosti

Mariborska tovarna Zelenka se seli v Egipt. Lastnik tekstilne tovarne »Zelenka in drug« g. B. Schonsky se je ločil od svoje žene in se ženi z lastnico velike tekstilne tovarne v Egiptu. Vse svoje stroje in naprave bo zato preselil v Aleksandrijo v Egiptu, da poveča premoženje svoje druge žene. Tako bo spet mnogo delavcev brez službe, in to po krivdi neurejenih družinskih razmer lastnika. Radi ločitve zakona jih bo spet na stotine lačnih, ki bodo v breme javnosti. In vse to se ne da preprečiti niti z državnimi zakoni, ki pač vsakega ščitijo v njegovih pravicah, ki se pa sprevržejo v krivico mnogim. Glavni vzrok pa tiči v pomanjkanju spoštovanja do pravnih načel in v duševni zastrupljenosti sedanjosti.

Nemčija prosi švico za denar. Da bi Nemčija povečala svojo trgovino z Balkanom, je vodja nemškega gospodarstva dr. Funk na sestanku švicarskih bankirjev v Baslu prošil za posojilo. Švicarji so baje pripravljeni razgovarjati se o tej stvari. Tako se hoče uvesti barantija s švicarskim denarjem preko posredovalke Nemčije z Balkanom. Zaslužili bodo pri tem švicarji z obrestmi, Nemci s trgovanjem, a obojni zaslužek bodo plačali Balkanci.

Po katerem blagu povprašujejo tujci. V Karachi in Indiji povprašujejo po kletju, letvah, upognjenem lesu in po verigah za živino in ladje; v Hamburgu v Nemčiji po kletju iz kosti, po verigah in žicah, po cementu, govejem loju, svinjski masti, rastlinskem olju in vinskem kamnu; v Londonu po steklenicah in čašah, papirju; v Parizu po zdravilnih in aromatičnih rastlinah in metlah; v Reykjaviku na Islandiji po moki za

kolače in po lesu za pohištvo; v Curacao v Venezueli po lesu in cementu.

Cene goveje živine

Voli. Ptuj 4.75 din, Dravograd 4.50 din, Planina pri Sevnici 5.50—6.25 din, Šmarje pri Jelšah 4.50—5.50 din, Kamnik 4.50—5 din, Litijska 5—5.25 din, Kranj 5—5.75 din kg žive vage.

Biki. Planina pri Sevnici 4.50 din kg žive vage. Krave. Ptuj 3.25—3.75 din, Klobasariče 2.25, Ljutomer 2.75—3.25 din, Dravograd 3.50—4 din, Planina pri Sevnici 4 din, Šmarje pri Jelšah 4—5 din, Kamnik 3.50—4 din, Kranj 4.50—5 din.

Telice. Ptuj 4—4.75 din, Ljutomer 4—4.50 din, Dravograd 3.50—4 din, Planina pri Sevnici 5 do 6 din, Šmarje pri Jelšah 4—5 din, Kamnik 5—5.50 din, Kranj 5—5.50 din kg žive vage.

Mladi voli (junci). Planina pri Sevnici 3.50 do 4.50 din.

Teleta. Ljutomer 6—7 din, Dravograd 5.50 do 6 din, Šmarje pri Jelšah 5—6 din, Kranj 6—7 din.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov stare 90—125 din, 7—9 tednov 125—140 din za glavo; kg žive teže 6—8 din. Ptuj mladi pujski 6—12 tednov stari 80—115 din, v Brežicah odstavljeni pujski 70—100 din za glavo, v Kranju 7—8 tednov stari pujski 150—220 din za glavo.

Pršutarji. Ptuj 7—7.50 din, Ljutomer 6.50 do 7.50 din, Dravograd 7 din, Šmarje pri Jelšah 7 do 9 din, Kamnik 9.50 din, Litijska 7—8 din, Kranj 8—9 din kg žive vage.

Debele svinje (špeharji). Ptuj 8 din, Šmarje pri Jelšah 9—10 din, Brežice 8—9 din, Kamnik 8 din, Litijska 9.50 din, Kranj 9—10 din kg žive vage.

Razgovori z našimi naročniki

Zasilna pot iz gozda. Plačilo vseh stroškov pravde in komisije. Š. G. Po zakonu o gozdnih prava vsak posestnik zemljišča dovoliti lastniku gozda, odnosno lastniku gozdnih proizvodov, da izvažajo čez njegovo zemljišče gozdne proizvode, če jih ni mogoče izvoziti drugače, v drugi smeri, ali če bi bila druga način ali druga smer nerazumno dražja. Če se med obema lastnikoma ne doseže sporazum, izda potrebno odločbo okrajno načelstvo. V vašem primeru Vas je očitno tožil mejaš radi motenja posesti ali s tako zvano negativno tožbo, ker ste najbrž samolastno, oziroma preden ste si izposlovali odločbo okrajnega načelstva vozili preko njegovega zemljišča. Očitno ste sklenili poravnavo, kajti drugače sodišče ne bi bilo pristojno odločati o zaslini poti za gozdno zemljišče. Pri poravnavi ste se očitno sami obvezali k plačilu vseh stroškov, kajti sodišče pri poravnava ne odloča o stroških, oziroma jih ne more naložiti v plačilo, marveč določi le višino stroškov. Poravnave najbrž ne boste mogli spodbijati, ker ste se nahajali morda le v pravni zmoti (nezanje zakonov), ne pa dejanski (zmoti o bistvenih dejanskih dejstvih). Proti odmeri stroškov se ne morete pritožiti, ako ste pri poravnavi njih odmero poverili sodišču. V ostalem rekurz radi izreka o stroških lahko podaste na sodni zapisnik (odvetnika vam ni treba); takša znaša — ako stroški ne presegajo 1000 dinarjev 4.50 din, ako presegajo 1000 dinarjev, a ne 3000 dinarjev — 13.50 din, ako presegajo 3000 din, a ne 6000 din — 22.50 din. — Ako zastopa odvetnik pri istem naroku dve osebi in mora nasprotnik plačati stroške obema osebama, znaša nagrada odvetniškova 10% več nego bi znašala, ako bi zastopal le eno osebo (torej pri spornem predmetu 4000 din — 242 din). Ako mora nasprotnik povrniti stroške le eni izmed obeh oseb, jih je dolžan plačati le polovico, to je 55% normalnih (torej 121 din; normalni znašajo 220 din). Na vsako pripada odvetniku 1. razred, za pešhojo po 20 din za vsako začeto poluro. Za udeležbo pri razpravi na licu mesta je nagrada ista kakor pri drugih razpravah (220 din za prvo uro, 110 din za vsako začeto nadaljnjo uro — ako zastopa eno osebo, 10% več, ako zastopa dve). Pač pa gre odvetniku pristojbina za zamudo časa, katerega je prebil na potovanju, in sicer v delovnem času (od 8. do 18. ure) po 55 din od vsake začete ure, izven delovnega časa po 27.50 din.

Ogljene ščetke
Dobavlja najhitreje za vse vrste električnih strojev in aparatov
Domača trdka
IVAN PASPA I SINOV
Zagreb I. Pretinac 60.

Vino

V ptujski okolici navadno mešano vino pri vinnogradnikih 4.25 din liter, sortirano vino pri vinnogradnikih 8 din liter, navadna starina 5 din, fina kvaliteta starina 9 din liter. — V ljutomerski okolici navadno mešano vino 4—6 din liter, finejše sortno vino 6—8 din. — V okolici Šmarja navadno vino 4—5 din, sortno vino 5—7 din liter.

Kože in volna

Kože. Goveje 10—12 din, telečje 12—14 din, svinjske 8—10 din kg.

Volna. Neoprana v Dravogradu 24 din, v Šmarju 15 din, v Kamniku 26 din, v Kranju 24 din, oprana v Dravogradu 30 din, v Šmarju 30 din, v Kranju 34 din kg.

Sejmi

30. maja tržni dan s svinjami: Dolnja Lendava; svinjski: Ormož; živinski: Maribor — dne 31. maja svinjski: Celje, Trbovlje — 1. junija živinski in kramarski: Slivnica pri Celju; živinski: Sv. Lenart, okraj Slovenjgradec; tržni dan za živila in prašiče: Trbovlje — 2. junija svinjski: Maribor — 3. junija svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje in Križevci, okraj Murska Sobota,

Obzidanje studenca — prispevanje k stroškom. A. L. Imate studenec, kamor hodi po vodo tudi sosed. Voda je sedaj nesnažna, polna listja in žab, radi česar bi Vi radi studenec lepo obzidali in vprašate, ali je sosed dolžan kaj prispevati k zadevnim stroškom. — Sosed bi bil dolžan prispevati sorazmerno le k tistim stroškom, ki so potrebni za vzdrževanje studenca; k plačilu kakih večjih stroškov pa ga ne morete prisiliti. — Sosedu ne smete prepovedati nadaljnje uporabe studenca, ako je že preko 30 let ta studenec uporabljal javno, brez prošnje in brez sile. — Za podporo k napravi vodovoda se obrnite na bansko upravo; ni pa preveč verjetno, da bi jo dosegli, ko gre le za zasebni vodovod.

Prijava izravnave potoka. L. A. S sosedom sta izravnala nek majhen potok, ki je mejil dve bivši občini in je bil »sila skrivljen«. Vprašate, ali morate to stvar prijaviti radi mape. — Ako se je struga potoka nahajala na parceli istega lastnika ter tudi ostala na tisti parceli, vam ni treba izravnavanja, odnosno preložitve struge nikamor javiti. Ako pa je radi preložitve struge morda spremenjena meja dveh različnih parcel, javite to spremembo državnemu geometru ob priliki njegovega uradnega obhoda. Prijavo oddaste lahko pri občini. Državni geometer bo izvedel popravo zarisa mejne črte in bo nato katastrska uprava sama to popravo javila sodišču v svrhu počitavanja v zemljiški knjigi.

Plačilo sestri za delo brez pogodbe. F. R. Sv. B. Pred leti je prišla k vam sestra ter prosila, da bi smela pri Vas ostati kakih 14 dni, dokler si ne bi poiskala kake službe. Pri tem je bil navzoč Vaš mož ter ji je dejal, da si ni treba iskati službe, marveč naj ostane pri Vas, da bo dobila hrano in še kaj povrh. Lastnica posestva ste Vi sama, dočim Vaš mož ni lastnik. Vaša sestra zahteva sedaj plačilo. Vprašate, ali ste ga ji dolžni dati, čeprav niste Vi najeli sestre kot morebitne služkinje, niti je niste prijavili, niti dali kakega nadavka. — Splošni predpis je, da ima službojemnik pravico zahtevati primerno nagrado za svoje delo, ako ni bilo izrecno dogovorjeno, da bo delal zastoj, odnosno za manjšo nagrado, nego je v dotičnem kraju običajna in primerna. Ker pravite, da je Vaša sestra ob prihodu prosila le, da bi jo obdržali 14 dni ter da ji za teh 14 dni ni treba ničesar dati, ako bo kaj delala, bi veljal dogovor, da bo delala le za hra-

no, odnosno stanovanje, le za navedenih 14 dni, za nadaljno dobo pa bi bila sestra upravičena zahtevati primerno plačilo. Ne glede na to je tudi obljuba Vašega moža, dana sestri, obvezna za Vas, ker velja pravna domneva, da ste svojemu možu kot svojemu zakonitemu zastopniku poverili upravo svoje imovine, dokler niste zoper to upravo ugovarjali. Najemanje deklet, odnosno obljuba primerne plačila deklet vsekakor spada med redno upravo. — V kolikor ste dajali sestri hrano skozi štiri mesece, ko je bila bolna, bi morali po zakonu dajati ji hrano skozi štiri tedne, ako je dotlej bila pri Vas uslužbena že pol leta, ali pa skozi 14 dni, ako je bila dotlej uslužbena manj kot pol leta, a več kot 14 dni. V kolikor ste sestri dajali hrano za daljšo dobo, lahko zahtevate od nje primerno povračilo, ako ni bilo dogovorjeno, da ji boste dajali hrano zastoj.

Kokoši uničujejo setev. M. J. Sosedove kokoši stalno hodijo preko meje na Vaše zemljišče ter Vam tam uničujejo vse, kar posejete. Sosed noče ničesar ukreniti, da bi kokoši ne hodile preko meje. — Sosed je dolžan povrniti Vam škodo, ki jo povzroča njegove kokoši na Vašem svetu. K temu ga ne morete prisiliti, da bi napravil ograjo, pač pa Vam mora — kot rečeno — plačati odškodnino. Kokoši, katere zalotite, ko Vam delajo škodo na Vašem zemljišču, smete na svojem zemljišču zarubiti. Ako se pa v osmih dneh ne pogodite z lastnikom kokoši, ali pa ne podate v tem roku tožbe zoper lastnika na plačilo odškodnine, bi morali kokoši zopet vrniti.

Izvoz iz gozda — tožba radi motenja posesti. J. K. Ko ste izročili svoje posestvo svoji hčeri, ste si izgovorili užitek enega orala gozda do svoje smrti. Pri tem pa si niste izgovorili pravice izvoza iz gozda. Doslej Vam sicer izvoza ni nihče branil, sedaj pa ste dobili od odvetnika opomin, da boste toženi radi motenja posesti, ker nimate izgovorjenega izvoza iz gozda. — Čeprav si niste izrecno izgovorili pravice izvoza iz gozda, smatramo, da Vam ta pravica pritiče, ako izvažate preko zemljišča, ki je bilo prej Vaša last in ste ga izročili hčeri. — Ne glede na to pa motenje posesti ni podano, ako ste že 19 let javno, brez prošnje in sile vozili po isti poti, ker ste v tem primeru Vi v zadnji mirni dejanski posesti pravice izvoza. — Končno Vas opozarjamo na določilo zakona o gozdih, po katerem mora vsak posestnik zemljišča dovoliti lastniku gozda, odnosno lastniku gozdnih proizvodov, da izvažajo čez njegovo zemljišče gozdne proizvode, če jih ni mogoče izvoziti drugače, v drugi smeri, ali če bi bila druga način ali druga smer nerazmerno dražja. Ako ne bi prišlo v slednjem primeru med Vami in hčerko do sporazuma o navedeni zasilni poti, bi moralo odločiti okrajno načelstvo. Za zasilno pot bi morali plačati primerno odškodnino.

Koliko obresti sme zahtevati zasebni upnik. V. A. iz N. Po sedaj veljavnih predpisih sme zahtevati zasebni upnik od svojih denarnih terjatev le 8% obresti; do leta 1932 je Vaš upnik smel zahtevati tudi 12% obresti. V kolikor ste plačevali upniku manjše zneske na račun svojega dolga, ki obstoja iz glavnice, obresti, pravnih in izvršilnih stroškov, velja glede vprašanja, kaj naj se smatra najprej za odplačano — ako se ni kaj drugega izrecno dogovorilo — sledeče pravilo: najprej se poplačajo obresti. Kar se pravnih in izvršilnih stroškov tiče, pa nima upnik pravico delne zneske sprejemati najprej na račun stroškov, marveč jih mora sprejeti sorazmerno na račun pravnih in izvršilnih stroškov ter glavnice. Iz obračuna, ki ste nam ga poslali, izgleda, da upnik plačil nikakor ni obračunal v Vašo škodo. — Poudarjamo, da sme upnik zahtevati več kakor 5% obresti le, ako so bile med strankama izrecno dogovorjene. Brez dogovora veljajo le 5% obresti.

Pojasnila o sezonskih delavcih. Franc R. Odgovore na večino Vaših vprašanj ste lahko čitali na tem mestu, ko smo odgovarjali drugim. Glede ostalih se obrnite za pojasnilo na najbližjo borzo dela.

Pogoji za nabavo avtobusa. Miha U. Za nabavo avtobusa ni treba dovoljenja, pač pa potrebujete oblastveno dovoljenje, ako hočete z avtobusom prevažati osebe ali blago. Zadevno dovoljenje podeljuje banska uprava. Opozarjamo Vas, da morate biti najmanj 20 let stari, preden boste mogli dobiti dovoljenje za šofiranje navadnega avtomobila, za šofiranje avtobusa pa je potrebna dveletna praksa, odnosno dveletno šofiranje navadnih avtomobilov. — Kar se tiče posojila, Vam ne moremo dati zanesljivih informacij.

Jamstvo meničnih porokov preko dogovorjenega časa. V. J. Leta 1929 ste podpisali menico za 30.000 din, in sicer kot porok, pri čemer je glavna dolžnica zatrjevala, da potrebuje podpis le za dva meseca, češ, da ima pripravljen les za prodajo ter da bo z izkupičkom svoj dolg krila. Dolžnica tega ni storila, njeno posestvo je pozneje prišlo na dražbo in so bile, kakor pravite, obresti ter tudi glavnica krita, v kolikor ste Vi jamčili kot porok. Že pred prodajo posestva so Vam v posojilnici pravili, da je vse v redu in Vas niso nikoli tirjali na kako plačilo, sedaj nenkrat Vas pa tožijo. — Predvsem je važno, ali ste podpisali menico glavni dolžnici, ali morda Posojilnici. Ako ste jo podpisali Posojilnici, morate dokazati, da ste se s Posojilnico dogovorili, da prevzamete poročstvo za glavno dolžnico le za dobo dveh mesecev in da le v to svrhu podpisate menico. Ako pa se niste s Posojilnico izrecno dogovorili, da podpisate le za dva meseca, marveč ste se dogovorili to le z glavno dolžnico, ki Vas je preprosto za podpis, ne boste mogli v pravdi uspešno ugovarjati dogovora z dolžnico. Nadalje je važno, da-li ste prevzeli jamstvo kot porok in plačnik in za kakšen dolg. Ako je šlo le za navadno posojilo glavni dolžnici, jamčite le za plačilo glavnice in takrat dogovorjenih obresti, v kolikor niso zastarane; zastarajo pa posamezni obrestni obroki v treh letih. Ako pa ste prevzeli poročstvo za dolg iz kontokorentnega razmerja med glavno dolžnico in Posojilnico, je smela Posojilnica obresti pripisavati glavnici in sme tirjati na ta način tudi starejše nego triletno obresti ter obresti od obresti. — Važno je še vprašanje, ali se ni morda prvotno posojilno razmerje naknadno spremenilo v kontokorentno razmerje. V tem primeru bi Vi jamčili le za plačilo dolga iz navadnega posojilnega razmerja, odnosno v tem obsegu, ne pa v večjem obsegu iz kontokorentnega razmerja, ako se je posojilno razmerje spremenilo v kon-

tokorentno brez Vaše vednosti in ne da bi Vi posebej prevzeli zadevno razširjeno jamstvo.

Izučenje za šoferja. Matija Š. Za sprejem v šofersko šolo niso predpisani posebni pogoji, ker so šole zasebne. Pač pa je potrebna za dosego dovoljenja šofiranja avtomobilov starost 20 let, duševno in telesno zdravje, nadalje, da šofer ni podvržen pijančevanju ter da ni predkaznovan radi kaznivih dejanj iz koristoljubja. V Mariboru je več šoferskih šol; eno vodi ing. Keršič v Frančiškanski ulici. Pouk stane 2000 din ter je trajanje pouka odvisno od sposobnosti učenca. Ako bi bival učenec v Mariboru ter svoj čas posvečal le šoli, bi ga ing. Keršič v dveh do treh tednih pripravil za izpit. Sicer pa učenca ne bo pustil prej k izpitu, dokler ga ne bo naučil vsega, kar treba.

Skrajšan rok za prvorojenca na malem posestvu. Ž. M. Ste mali posestnik, imate osem otrok v starosti od 5 do 23 let, najstarejši sin je moral k vojakom, kjer so mu določili poln rok, ga pa zelo težko pogrešate, ker Vam je pomagal pri delu, odnosno preživljanju številne rodbine. Radi bi izprosili olajšavo skrajšanega roka. — Niste navedli, ali ste Vi starejši nego 60 let in koliko je star Vaš drugorojeni sin. Ako Vi niste starejši nego 60 let in ako je drugorojeni sin preko 18 let star, tedaj ne boste mogli doseči skrajšanega roka za prvorojenca. Ako pa ste Vi starejši nego 60 let ali pa, ako drugorojeni sin še ni 18 let star, tedaj pritiče prvorojenemu pravica skrajšanega roka. Prošnjo vložite lahko Vi pri pristojnem vojaškem okrožju ali pa sin potem komande edinice, pri kateri služi. Priložiti je rodbinsko polo, ki Vam jo izstavi župnijski urad kolka prosto, in potrdilo občine, da Vam je sin pomagal pri obdelovanju posestva in preskrbi rodbine (tudi kolka prosto). Le prošnjo je kolkovati z 10 din in priložiti je 20 din kolka za rešitev.

Našim malčkom

(Nadaljevanje)

V Stični so hiteli popravljat poškodovano samostansko obzidje, znašali so živež s pristave in vse pripravljali, da bi se branili Turkom do zime, zakaj privreli so le kakor ploha in se spet umaknili, ko so dovolj naropali. V splošnem direndaju ni nihče več pazil na zaprtega cigana in nekega jutra ni bilo ptica v kletki. — Kranjski plemiči pa so zbrali malo vojsko in šli Turkom nasproti. Zalotili so sprednje kr-

delo turške vojske in ga premagali. Misleči, da je bila to vsa turška vojska, so poslali po deželi sla s poročilom, da je Turek premagan. Toda bridko so se zmotili v svojem veselju.

Veselje nad zmago je zavladalo tudi v Stični. Opat brž napove zahvalno procesijo k cerkvi Matere božje na Muljavi, dobro uro oddaljeni od samostana. Povabi k procesiji vse ljudstvo in gospodo z gradov, da bi se za zmago zahvalili Bogu. Iz sedmih fara so se zbrali ljudje, pridružili so se jim plemiči, med njimi tudi Peter Kozjak. Medtem pa je krščansko vojsko zadelo nesreča. Petkrat močnejša turška vojska jo je nenadoma obkolila in pobila. In ko se je stiška procesija bližala cerkvi na Muljavi, se naenkrat začuje od vzhoda in severa krik: »Allah! Allah!« Strah obide ubogo ljudstvo. Vse beži, nekateri v cerkev, drugi v gozd. (Dalje prihodnjito)

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Iščem dobavitelja prvovrstnih, zdravih, cepanih bukovih drv. Prevzamem vsako količino. Preprodajalci ne pridejo v poštev. Ponudbe z navedbo cene je poslati na upravo lista: »Maribor 1939—930«.

Dekla za šupnišče se išče. Oskrbovati ima malo število svinj in krav. Plača po dogovoru. Nastop takoj. Naslov se izve v upravi lista. 927

Opekarja, strokovnjaka, za izdelavo zidne opeke sprejemem takoj. Zglasiti se pri Hovnik Anton, Sele pri Slovenjem Gradcu. 940

Pridnega hlapca ali dekla k trem glavam živine sprejemem. Znati mora molziti. Zolner, Novas, Maribor. 933

Ofer, 2 ženski, 1 moški, se takoj sprejme. Veingerl, Naranci 2, Pesnica. 934

Hlapca sprejemem za vinogradno delo in k živini, najraje iz Haloz. Plača po dogovoru. Nastop takoj. Kos Josip, Meljski hrib 35, Maribor. 932

POSESTVA:

Novo zidana hiša, 13% donosna (10.800 din letno), v industrijskem predmestju prodam. — 58.000 din gotovine, 30.000 vknjižbe — in še tri hiše po 30.000 do 45.000 din. Pojasnila: Potrčin, Pobrežje, Gosposvetska 56, Maribor. 923

Prodam travnik, 58 arov, pridelek krmne 35 mq, tik ob državni cesti Hoče. Gozda 80 arov, lahek dovoz. Vsaka parcela primerna za stavbišče. Izve se pri Korošec Franc, Križna Kapa, Hoče. 942

Prodam posestvo, 24 oralov, z viničarjjo, Sv. Marjeta ob Pesnici. Naslov v upravi. 936

Štiristanovanjsko hišo (dvojček) prodam skupno ali polovico, z lepim sadonosnikom. Cena za celo 120.000 din. Ivan Uršič, Maribor-Pobrežje, Nasipna 88. 937

RAZNO:

Dobili smo veliko količino moških, fantovskih, ženskih in dekilskih oblek po jako nizki ceni, kakor tudi klobuke, čevlje, perilo, nogavice in vsakovrstnih ostankov. Julija Novak, stariarna, Maribor, Krčevina, Aleksandrova 8. 943

Pri starinarju, Zidanšek, Maribor, Koroška 6, kupite najceneje ostanke in drugo. Fantovske obleke od 60 din, hlače, predpasniki, nogavice, moške in ženske srajce, obleke, sandali. Kovani moški čevlji od 82 din. Klot, bela svila, belo, rjavo in plavo platno, moške obleke nove od 270, pletene jopice od 10 din. 944

Jablus za jabolčnik. Ali boste imeli dovolj pijače za domačo uporabo? Ako ne, naročite še danes staro priznano snov »Jablus«, iz katere lahko napravite izvrsten jabolčnik ali hruškovec, tudi ako nimate pravega sadjevca. S poštno stane 50 litrov 39.50, 75 litrov 53.—, 100 litrov 69.—, 150 litrov 93.—, 300 litrov 182.— din. Naročite vsaj za 50 litrov, da se o zedanj kakovosti prepričate! Stotine pohvalnih pism. Glavno zastopstvo: Franc Renier, Podčetrtlek. 941

Najbolje zamenjate vsa oljnata semena, lepa in suha, in sicer: za 5 kg bučnic 1 kg bučnega olja; za 8 kg bučnih jedrc 1 kg bučnega olja; za 3.50 kg sončnic 1 kg sončnega olja; za 3 kg sončnih jedrc 1 kg sončnega olja; za 4 kg ripsa 1 kg rips-olja. Z jedrc pa lahko pridete vsak čas z dvema osebama in si sami naredite olje. Plačilo je od 1 litra olja 1 din in od 1 sira 25 par. Kupujem vsa oljna semena. Za lepo, suho in čisto zrnje pa dobite: za 100 kg pšenice 30 kg prve, ostre, 12 kg druge, mehke zdrobove moke, 20 kg tretje in 22 kg leplj otrobov; za 100 kg žita 70 kg lepe moke, 16 kg otrobov; za 100 kg ječmena 65 kg moke in 5 kg otrobov; za 100 kg ajde 50 kg moke in 5 kg otrobov; za 100 kg koruze 40 kg za žganje, 40 kg moke. Mešano zrnje meljem vsaki stranki posebej in na željo. Rolam proso in ajdo. Za 140 kg pšenice dobite 85 kg fine, ostre zdrobove moke. Prodajam vsakovrstno moko po znižanih cenah. Priporoča se vsem Koček Alojz, mlin in oljarna, pod Sv. Duhom, Sv. Jurij ob Ščavnici. 938

Izdatno milo - poceni pranje

Res, s Schichtovim terpeninovim milom perete poceni. Njegova mehka, bujna pena ima tako veliko čistilno moč, da je dolgo menzanje nepotrebno. Zato se mila le malo porabi - perilo pa se varuje. Dobro milo je vedno najcenejše.

Schicht
terpentin milo

SCHICHTovo
TERPENTINOVNO MILO

Mize in alfa na prodaj. Limbuš 17. 935

Vabilo na občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v žalcu, r. z. z. n. z., ki se bo vršil dne 28. maja 1939 ob 8. uri dopoldne v hranilniškem prostoru. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1938. 3. Volitev načelstva. 4. Volitev nadzorstva. 5. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje na istem mestu drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov. — Načelstvo. 939

DENAR

Okraj Dravograd! Mežiška dolina! Nove hranilnice vlog vsak čas izplačljive — sprejema in obrestuje do 5% ter daje kratkoročna posojila. Hranilnica in posojilnica pri D. M. na Jezeru v Prevaljah. 514

ZA BIRMO

850

otroški sandali od 12 din dalje, ročno delo. Bele nogavice za otroke od 2.50 din dalje, svileni trakovi, venčki, pajčolani v veliki izbiri, najceneje pri »Luna«, Maribor, samo Glavni trg 24.

Kreppapir en gros za trgovce najugodnejše v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor in Ptuj.

Botri! Botrice! Najprimernejša birmanška darila vam nudi najceneje

T. Fehrenbacha nasi.

J. VIDOVIČ,
urar in optik,

Maribor, Gosposka 26

Oglasi

v »Slov. gospodarju«
imajo

najboljši uspeh!

Ali ste že zavarovani?

Ako ne, zavarujte se pri domači zavarovalni ustanovi

„LJUDSKA SAMOPOMOČ“

V MARIBORU

za slučaj smrti, svoje otroke pa za doto. Za točno izplačilo jamči rezervni fond od 8 milijonov dinarjev. — Na pogrebniščinah in podporah izplačali že nad 40 milijonov dinarjev.

Zahtevajte brezplačno pristopne izjave. Čim prej pristopite, tem manje plačate.

Januš Golec:

Zloraba cerkvenega petja

(Nadaljevanje)

Med sv. daritvijo so se postavili vižarji z domačimi napevi Marijinih pesmi tako blagodoneče, da so ljudje jokali, kakor bi jim opihaval duše najbolj ganljivo govoreči pridigar.

Izredno prisrčno pobožnost med službo božjo so prekinjale poleg stoka radi gneče in joka radi petja kletvice:

»Da bi ga vrag! Ura mi je ukradena!«

Iz drugega kota je priletela:

»Gromska strela, ob denar sem!«

Tretji je tarnal pri Marijinem tronu:

»Žep mi je prerezal!«

Glasne kletvine in klici nevolje od vseh strani so bili priča, da izrabljajo pobožnost petja in gnečo žeparji.

Žepne tatvine na romarskih potih niso nič kaj novega. Radi tega se množica romarjev niti zmečila ni za glasna oznanila tatvin. Petje moškega zbora je nekako udušilo, potlačilo in premagalo proti sredi maše že precej burno nevoljo okradenih.

Peti rani službi božji je sledilo več tihih sv. maš, pri katerih so prepevali navadni pevci in ni bilo več slišati, da bi bil kateri preklinjal žepne tatove.

Višek žeparske drznosti

Za pozno sv. mašo so romarji pozabili na žeparje, dasi je olajšala zjutraj ta nadloga marsikoga za žepno uro ali denar, s katerim je bil tedaj vsak še precej založen.

Nevarnost okradenja v hudi gneči je daleč nadvladovala prisrčno domače Marijine pesmi, katera je bila zasigurana pri celem poznem sv. opravilu.

Ljudje so se drenjali v cerkev pred deseto uro, da bi čuli, uživali ter se divili glasu moških pevcev, o katerih je vse govorilo.

Pred deseto sv. mašo je bila pridiga. Na prižnico se je preril komaj in komaj z mežnarjevo pomočjo rajni g. Rudolf Raktelj, župnik na Bizeljskem.

Gospod je bil pravi orjak po telesu in je obvladal s svojim gromovitim, a prikupljivim glasom tudi svetogorsko še tako nabito polno cerkev.

Pridigar je prebral pred evangelijem in pridigo oznanilo, kateremu je dodjal svarilo, naj drži vsak romar z roko uro in mošnjo, da ne bo okraden, ker je pomešana med prave ter pobožne vernike dobro organizirana banda najbolj drznih tatov.

Ko je prečital g. bizeljski berilo in evangelij, je segel v žep po uro, da bi ne raztegnil preveč na dolgo svojega govora. Pretipal je vse žepne na telovniku — ure ni bilo v nobenem! Pri ponovnem otipanju je ugotovil, da mu je izmaknil tat pri tiščanju na prižnico uro in verižico in mu je še prerezal zadaj hlačni žep, iz katerega je pofatil denarnico z drobižem.

G. Raktelj je bil kratek z nagovorom in je komaj čakal, da je poslal po pritiščanju v žagred cerkovnika po orožnika.

Stražmojster se ni mogel načuditi žeparski drznosti, ki je prekoračila vse meje s tem, da se je lotil tat pridigarja na poti iz žagreda na prižnico. Pustil je poklicati izpred cerkve še enega žandarja. Oba sta se pretiščala do sredine cerkve. S svojo vidno navzočnostjo sta nameravala preplašiti žeparje in vlti romarjem zaupanje v čuječnost oka postave.

Po opisani varnostni odredbi je pričela asistiranja sv. maša. S kora je zadonela pred glavni oltar in od tam po celi cerkvi blagoslovna pesem, ki je zazibala romarje v blaženost in je koj pozabil vsak na pridigarjevo opozorilo, naj drži roko na žep, v katerem sta ura in denar.

Koj po odpetem blagoslovu in med kratkim odmorom do pričetka sv. maše so že leteli iz vseh kotov, od trona, kjer sta stala ter stražila žandarja, od vhodov in od stranskih oltarjev ter s hodnikov

ob stranskih ladjah glasna opozorila in kriki kot ogorčeni znanilci kraje na svetem mestu.

Pevci so prepevali najlepše, najbolj vzpodbudne ter v srce segajoče Marijine pesmi; na stotine romarjev je bilo razkačenih, ker je bila cerkev preprežena z uzmoviči, kateri so izmikali v očiten posmeh žandarjev v mnogo večjem obsegu nego pri ranem sv. opravilu.

Pred zadnjim blagoslovom sta pobegnili iz svetišča orožnika. Stražmojstru je prerezal tat žep na bluzi in mu je sunil cigaretno dozo, ker drugega ni imel pri sebi. Njegovemu tovarišu je prepral nekdo z nožem pas, za katerega je imel pritrjeno sabljo. Žandar je bil v stiski ob bridki meč, ko se je prerival od stražnega mesta proti zakristiji.

Med darovanjem krog Marijinega prestola ali trona na sredi cerkve je dosegla drznost neodkrita tatinske družbe tak višek, da so se ljudje rajši odrekli uživanju še tako ljubkih pesmi in je gledal vsak neokraden, da se je preril ter presuval ven iz hrama božjega pred cerkev in po bregu ter stopnicah navzdol do mežnarije.

Pri takem obsegu žepne tatvine ni bil prijet niti eden drznež, kljub temu, da sta bila na straži in preži dva orožnika v cerkvi in dva zunaj! Stražmojstra s prerezanim žepom in njegovega tovariša brez sablje je bilo tako sram, da bi bila najrajši pobegnili v Št. Peter, če bi ju ne bila zadržala na službenem mestu dolžnost.

Osumljeni pevci

Pri obеду v cerkveni hiši je ugibala na Male Maše 1. 1918. zbrana duhovščina, od kod za božjo voljo se je nateplo toliko najspretnjših uzmovičev, kakor jih ni pomnil na Sv. Gorah najstarejši ključar.

G. bizeljski je posrebal ves togoten juho, zmetal v sebe nekaj mesa ter prikuhe in zavpil med ugrabajoče:

»Kateri izmed vas pozna današnje čarobne pevce?«

»Nobeden!«

»Na dlani leži, da so bili popevači nekoč od madžarske meje ter žeparji v zvezi. Vse je bilo zamaknjeno v pesem in dobro organizirani tatovi so imeli lahek posel.«

Z ravnokar izrečenim osumljenjem so se strinjali vsi. Koj hitro je bil pozvan stražmojster in mu je bila zaupana domneva bizeljskega detektiva z opozorilom, naj opazuje vižarje in njih procesijo.

Orožniki so osvojili sicer drzno, a vendar precej verjetno domnevo ter so se podali na delo.

Že prva pozvedovanja so dognala, da je bil pevski zbor pri mežnarju, kjer so imeli shranjene nahrbtnike. Ko so se pokrepčali od petja zažejani z vinom, so vzeli prtljago in rekli, da gredo nekam v hosto, kjer bodo pojužinali, kar so prinesli s seboj.

Svetogorski gozdovi so obširni, segajo v globoke grabe in na vse strani hriba. Za pogon po hostah bi bilo treba cele čete orožnikov in kaj naj opravi četvorica!

Stražmojster je opustil misel na stikanje po šumah v prepričanju, da se bodo pevci sigurno zglasili popoldne ali vsaj proti večeru v Št. Petru.

(Konec prihodnjih)

Vsi ki potujete, ne pozabite

na novi vozni red!

Dobite ga za 2 din v Tiskarni sv. Cirila

Nov redilni prašek za prašiče

Vsak kmetovalec si REDINOM hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Za 1 prašiča zadostuje samo 1 zavitek za 6 din. Poštnina povzete za 1, 2, 3 ali 4 zavitke 6 din, od 5 zavitkov naprej 12 din.

MOSTIN

Moštna esenca Mostin za izdelovanje prvotne zdrave domače pijače. 1 steklenica za 150 litrov stane 20 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 steklenici 16 din.

Za boljše izrabljanje poštne priporočamo, da naroči eden za več sosedov skupaj. 106

Prašek za pitanje goveje živine. Pospesuje močan rast in hitro zdebelenje govedi in telet. Veliki zavitek stane 10 din. Poštnina povzete za 1 zavitek 6 din, za več zavitkov 12 din.

Prašek za pomnožitev in izboljšanje mleka pri kravah ter izvrstno hranilno in redilno sredstvo. 1 zavitek stane 10 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Konjin povečava pri konjih apetit, jih vzdrži sveže in bistre ter preprečuje najpogostejše konjske bolezni, posebno katar, 1 zavitek stane 10 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Pravi Redin, Govedin, Mlekin, Konjin ter Mostin se dobi samo v zavitkih z gornjimi slikami in ga prodaja samo

Drogerija KANO, Maribor, Slovenska ulica

Zaloga v Celju: Lojbnik Karel, Kralja Petra cesta št. 17,

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Fridno služkinjo sprejme Mihael Kovačič, gostilna, Sv. Peter pri Mariboru. 920

Vajenec za lončarsko obrt se sprejme. Rajšp Franc, lončar, Fram. 921

Iščem za jesen zanesljivega in poštenega viničarja s 5-6 odraslimi delovnimi močmi. Ponudbe, oziroma naslove sprejme uprava pod »Tik ob Mariboru 895«.

Kdor mi preskrbi službo skladiščnika ali kaj aličnega, dobi 1000 din. Naslov v upravi. 928

Dekla, 16 do 20 let stara, se sprejme na majhno posestvo na deželi. Hrence 5, Sv. Peter pri Mariboru. 929

Krojaški vajenec se sprejme. Naslov v upravnistvu. 925

Vsaki osebi — družini nudimo doma stalni dober zaslužek — eksistenco. Pišite: »ANOS« Maribor. 383

RAZNO:

Klobuke vseh vrst, barve in kvalitete, vsi doma izdelani ter proti dežju impregnirani, dobite najceneje pri Babošek Vladko, klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska 5. Popravila od 10-25 din se sprejemajo. 818

Večja zaloga moških novih oblek, boljše blago, od 250 din pri »Starinarju«, Koroška cesta 6. 914

Linolet, kartolet, voščeno platno, avto-platno, gumi-platno kupite najceneje pri »Obnova« F. Novak, Jurčičeva 6. 854

Mostin za napravljanje izvrstne domače pijače. Steklenica 20 din. Drogerija I. Thür, Maribor, Gosposka ulica 19. 581

Kose, srpe, zajamčeno najboljše kakovosti, škroplilnice za vinograde in vrtove, vse poljsko orodje in drugo železnino, sveže špecerijsko blago, Weekove kozarce za vkuhanje sadja in sočivja, dobite po najnižjih cenah pri Jos. Jagodiču v Celju, Gubčeva ulica — Glavni trg. 863

Čunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, diako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljši: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 829

Izdajte poceni! Nosilce, betonsko železo, ograje, cevi, vsakovrstno okovje dobite zelo poceni, rabljeno, ali vendar dobro ohranjeno pri trdki Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14 in v podružnici vogal Ptujске in Tržanske ceste. 597

Moštna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 843

ZA SV. BIRMO

Vam nudimo veliko izbiro lepega blaga po skrajno nizkih cenah. SREČKO PIHLAR, Maribor, Gosposka ulica 5. 882

Za Binkošti

125°-
165°-
175°-
150°-
150°-
135°-
55°-
48°-

Peke

Če hočete biti zares dobro in poceni oblečeni, obiščite 868 manufakturo

ČEŠKI MAGAZIN,
MARIBOR, pri glavni policiji,

kjer dobite največjo izbiro blaga za moške, ženske obleke, plašče, kostume, za birmance in otroke po najnižjih cenah. Najboljša kakovost. Polovična cena ostankom! Krojaške potreščine!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

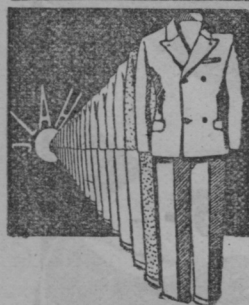
LJUBLJANSKI VELESEJEM

od 3. - 12. junija 1939
(45. razstavna prireditelja)

600 razstavljalcev iz 12 držav Naj-
raznovrstnejše blago.

Posebne razstave: Pohištvo, avto-
mobili, narodne vezenine

Polovična voznina na železnici. Pri
postajni blagajni kupite rumeno že-
lezniško izkaznico za 2 din. — Žre-
banje vstopnic za dobitke v vrednosti
okrog 100.000 din 909

Klobuki,

obleke, 441
perilo,
čevlji
i.t.d.i.t.d.

velika izbira in naj-
ugodnejše v konfekciji

Jakob Lah, Maribor, Gl. trg 2

Lastniki srečk!

Iščemo one srečneže, ki so že zadeli glavni ali
večje dobitke, česar pa še ne vedo. — Lastniki
srečk vojne škode, rdečega križa, tobačnih srečk
javite nemudoma vse svoje srečke s serijami in
številkami na naslov: »Novice o srečkah«, Mari-
bor, Cankarjeva ulica 14. Priložite tri znamke po
din 1.50! 816

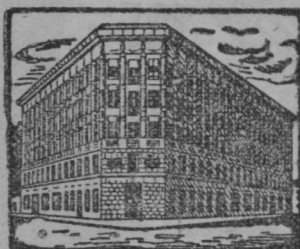
Botrom in botricam

priporočamo trgovino

FRANJO KLANJŠEK, MARIBOR,
Glavni trg št. 21 (zraven avtobusne posta-
je). Tam dobite raznovrstno blago za mo-
ške in ženske obleke, platno, oksford, pe-
rilo, nogavice, svilene robce itd. po zelo
ugodni ceni. 902

Albumi, spominske knjige

v veliki izbiri in po ugodnih cenah
v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe,
svojce in svoje imetje le pri naši zavaro-
valnici.

ZA BIRMANCE, BIRMANKE

velika izbira gotovih obleke kakor tudi v raznem
volnenem in svilenem blagu po metru po zelo
ugodnih cenah v manufakturni trgovini

J. Preac, Maribor, Glavni trg 13.
Zaloga »ABOZA« oblek.

Novi vozni red!

Velja od 15. maja 1939

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo
2 Din (po pošti je poslati naprej Din 2.50
v znamkah). Preprodajalci dobijo prime-
ren popust. Naročila sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

Srajce

vse vrste moškega in ženskega perila, sa-
moveznice, nogavice, moške in ženske ob-
leke po najnižjih cenah v

OBLAČILNICI

MARIBOR, Glavni trg 11. 903

Krapinske toplice

Starodavno, znamenito radioaktivno kopa-
lišče in zdravilišče. Uspesno zdravi revma-
tizem, išias, giht, ženske bolezni itd. Zdrav-
ljenje v blatom, kopanje v hiši, novo zidani
veliki bazen na prostem, dobra hrana, niz-
ke cene, znatni popusti za čas pred in po
sezoni, pavšalne kure, lasten avtobus na
postaji Zabok-Krapinske toplice, brezplač-
na železniška vožnja ob povratku itd. Za-
htečajte prospekte! 709

ZA BIRMO

venčki, pajčolani, nogavice, rokavice, bele
srajčke za dečke itd. najceneje pri »VIDA«
Maribor, Koroška cesta 10. 907

Cvirnato blago za moške

in ženske že od 5 din naprej se dobi pri
I. Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15. 676

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.